Tractatus breuis omī ſta-
tui chriſtiane religiōis per-
utilis ſancti Vincencij do-
ctoris eximij ordinis fratrū
ꝑdicatorum de interiori ho-
mine informatiuus.

R 4d4c

MF

227157/I

¶ Compilatio ſancti Vincencij doctoris eximij ordinis
p̄dicatoꝝ nouiter anno dn̄i. M CCCC lv. cathalogo
ſctōꝝ aſſcripti De vita et inſtructione pie in chriſto viue
dnā in hoc tractatu tātūmo- ¶re volētib⁹
do documēta ſalubria de dictis extracta do-
ctoꝝ nec adducā aliqd ſacre ſcripture teſtimo
niū. vel alicui⁹ doctoris ad ꝓbandū que di-
cam. vel ad ſuadēdū Tum qꝛ breuitati intendo Tum
qꝛ ad illū ſermonē dirigo tātūmodo. q cū magno affe
ctu implere deſiderat. quecūqꝫ ſecundū deū fienda co-
gnouerit Et iccirco etiā dicta nō probo. quia humilem
intēdo inſtruere nō cū arrogātibus diſputare. ſeu con
tencōibus deſeruire Quicūqꝫ igit̄ voluerit ꝓximoꝝ aīa
bus vtilis eſſe. eoſqꝫ verbis edificare. primo ſtudeat in
ſeipō habere. quicquid alios ē docturus Alioquin paꝝ
proficiet Nā verbū eius erit inefficax. niſi prius hoīes
in eo cōperiēt eſſe qd docet et lōge maiora ¶ Capitulū. i
Portet ergo p̄mitus q omnia terrena cōtēpnat.
et velut ſtercora reputet. et ſolū diſtrictiſſime ad
neceſſitatē de ipis recipiat Quā neceſſitatē i pau
co intelligat ſufferēdo etiā qn̄qꝫ quedā incōmoda pro-
pter pauptatis amorē. ſicut quidā ait. Scio q ideo lau
dabile ē pauperē eſſe. ſed in paupertate pauptatē ama-
re eſt pauptatis inopiā. propt̄ chriſtū gaudent̄ et hila-
riter ſuſtinere Pro hac aūt doleo. q multi de paupta-
te ſolo noīe gloriant̄. ſed eo pacto vt nil eis deſit. Dicūt
ſe amicos dn̄e pauptatis. ſed pauptatis ſodales ⁊ ami-
cos ſuo poſſe fugiūt Scilicz famē. ſitim. frigus. cōtēp-
tum et deſpectionē Nō ſic beatiſſim⁹ pater noſter Do-
minic⁹ Nō etiā ſic ille. q cū diues eſſet ꝓ nobis egen⁹ fa
ctus eſt. oēſqꝫ apl'i. ita nos verbo et exēplo docuerūt.
Nil ab aliq petas. niſi aſſit neceſſitas. Nec acquieſcas
cuicūqꝫ dare volēti quibuſcūqꝫ p̄cib⁹. etiā ſub p̄textu
vt indigētib⁹ largiaris Quia crede mihi. q in hoc ego-

ipſe et oēs qui audient finaliter multū edificabunt Et ſic per hoc eos ad cōtēptū mundi facilius poteris indu cere et ad ſubuētionē alioꝝ inclinare Neceſſitatē aūt tuā intelligo · in neceſſario victu . ⁊ vili veſtitu et calciamen to · quib⁹ pro tunc pſencialiter indiges Non autē voco neceſſitatē libroꝝ pluralitatē ſub quoꝝ velamine · fre quenter magna auaritia coopit Satis multi enim libri vel accōmodati vel cōmunes inueniūt in ordine Et qui cūqꝫ predictoꝝ effectū voluerit clare cognoſcere Hec ſtu deat pino corde hūili ad implere · Alioquī ſi corde tu mido voluerit ꝯtra dicere . foris ſtabit Nā a chriſto hu militatis magiſtro · hūilib⁹ manifeſtat veritas · ſed tu midis occultatur ¶ Scdm eſſenciale ſiue Scdm Capit

Acto aūt paupertatis fundamēto ſtabili · a xp̄o fundatore ⁊ in vertice poſito eo dicente . Beati paupes ſpū ⁊c ad reſtringēdū linguā · virilit ſe aſtringat vt vtilia · q̄ vtilia debet loq ab ocioſis et inuti libus cōpeſcat omnino Et vt melius reſtrīgat · penitus non loqtur niſi interrogat⁹ Interrogat⁹ dico · de re ne ceſſario ⁊ vtili . Nā inutilē queſtionē ſilētio debet ſolue re Si qs tamē verba ſolacij vel inuectiua ſibi dicat . ne oneroſus alijs videat quādā vult⁹ hilaritatē et benigni tatē poterit oſtendē ſed nullomō loqui · etiā ſi illi qcūqꝫ ſint · de hoc videant murmurare vel ꝯtriſtari aut verba detractionis ꝓferre · ipm̄ cauſando ſingularē aut ſupſti tioſum ⁊ grauē Debet tamē ꝓ ipis attēcius orare vt de⁹ ab eoꝝ cordib⁹ oēm tribulacionē amoueat Poterit ta men aliqn̄ loqui · ſi imineat aliq̄ neceſſitas vel ꝓximi cha ritas vel obediētia ꝓuocatus Et tūc valde p̄meditate · et cū paucitate verboꝝ voce hūili et ſubmiſſa Qd etiā debet facere cui habet alicui reſpōdē de aliq̄ Taceat enī ad tēpus ad ꝓximi edificacōem vt tacendo diſcat q̄lit ſuo tpe vtilit loq debeat et valeat Rogādo tamē deum vt per ſeipm̄ ſuppleat cordib⁹ ꝓximoꝝ interi⁹ īſpirādo

ea a quibꝰ interim ſe abſtinet linguā ꝑ ſilētiū edomādo
xtirpatis igiṫ ꝑ ¶ Terciū eſſenciale ſiue Ca· iij
pauꝑtatē voluntariā·et ſilentiū multis ſollicitu
dinibꝰ ·quibus impediunṫ virtutū ſemīa ne q̄tū-
cunq̄ȝ in agro cordis valeāt pullulare. ſepius ſeminata
inſpiracōe diuina iā tibi ſupeſt cura· virtutibꝰ illā pliꝰ
inſudare· q̄ ad illā te adducāt cordis mūditiā per quaȝ
interiores oculi· iuxta ſaluatoris eloq̄um· operanṫ ī cō
tēplacōe diuina· ꝑ quā habeas q̄etē et pacē· vt ille cuiꝰ
in pace factꝰ ē locus eiꝰ ī te quoq̄ȝ habitare digneṫ Nec
ītelligas me nūc loqui de mūditia q̄ hoiem purgat tan-
tūmodo a laſciuia cogitacōis immūde· Sed loquor po
tiꝰ de illa mūditia et cordis puritatē q̄ ab hoie elōgat·
q̄tū ī hac vita poſſibile ē q̄ſcunq̄ȝ cogitacōes inutiles vt
iam nō libeat hoiem cogitare· niſi de deo vel propṫ deū·
Ad hanc autē optinendā· angelicā vt ita dicā ymmo di
uinā q̄dāmō puritatē Nā q̄ adheret deo vnꝰ ſpūs eſt
cū eo· iſta neceſſaria ſunt Primo oīo· ſtudeas q̄tūcūq̄ȝ
potes· abnegare teipm̄ iuxta ſaluatoris p̄ceptum· Qui
vult venire poſt me ⁊c̄ Et hoc ſic intellige vt ī oībꝰ tuā
voluntatē mortifices et conculces et ei in oībus contra-
dicas· benigne amplectendo alioꝝ voluntatem ſi tamē
licita ſit et honeſta· Hoc tamē generaliṫ habeas ·q̄ pro
q̄cunq̄ re tꝑali· ꝑ quā corꝑalibꝰ neceſſitatibꝰ deſeruiṫ·
nunq̄ ſeq̄ris volūtatē ꝓpriā vbi aliū ꝯtradicere videas
q̄tūcunq̄ȝ exorbitaret a iuditio racōis· Debes eni libenṫ
ſufferre tꝑale q̄dcunq̄ȝ incōmodū exteriꝰ · ꝓ intna mētis
trāq̄llitate ſuandā q̄ ꝑ tales repugnātias ꝑturbaṫ· Dū
hō ſuo iuditio adherēdo· et ſuā voluntatē implēdo ver
bis vel cogitacōibꝰ cū aliis altricaṫ nō ſolū in tꝑalibus
ſed etiā ī hiis q̄ ſunt ſpūalia vľ ad ſpūalia ordinata al-
teriꝰ potiꝰ q̄ tuā impleas volūtatē· dūmō ſit bona· licȝ
tua ꝑfectior videaṫ Quia magis detrimentū· acq̄res in
diminucōne hūilitatis et trāq̄llitatis ac pacis· cū aliis

cōtendēdo. q̄ possint tibi⁹ ꝯuenire ꝑfect⁹ · in quocūqꝫ alio v̄tutis exercitio · volūtate ꝓpria executa alteri repugnādo Et h̄ intelligas q̄tū ad illos · q̄ tibi sunt familiares · ⁊ ī spūali exertitio socij · ⁊ q̄ ad ꝑfectionē v̄tutū anhelant Et nō de ill' qui dicūt bonū malū et malū bonū et q̄ studēt alioꝝ dicta et facta corripe et alios iudicare plus q̄ sua praua corrigere Nō eni dico q̄ taliū iudicō debeas adherere in hijs q̄ spūalia sunt Nā in tꝑalibus bene dēs quoꝝcūqꝫ voluntatē plusq̄ tuā exeq̄ et īplere Si aūt ī hijs q̄ scd̄m deum oparī desideras siue ad profectū tuū siue ad dei honorē vel ꝓximi vtilitatē · aliq̄s tibi obsistere videas · seu etiā te corpalit̄ īpedire siue sint supiores siue pares · vl' inferiores nō cōtēcōib⁹ deseruire cōsulo sed teip̄m in teip̄o restrīgere studeas · ⁊ te cū deo tuo recolligere · sibiqꝫ dicas Dn̄e vim pacior rn̄de ꝑ me Nec de hoc ꝯtristeris · q₂ nil possunt nisi finalit̄ ꝓ bono tuo · ⁊ alioꝝ esset expediens · ymmo dico plus tibi · Qꝫ q̄q̄m ad pn̄s non videas · videbis tamē finalit̄ · q̄ illud in quo eos tibi impedimēta p̄stare credebas erit tibi ad iuuamē ad ꝓpositū assequēdū Licet āt de orto scripture sacre possem tibi ad h̄ exēpla ꝓducere · sicut de iosepħ et multis alijs nolo tn̄ cōtra h̄ facē qd̄ p̄dixi Sed exp̄to crede · q₂ hoc ita ē Si etiā in hijs q̄ scd̄m deū desideras te videas quodamō diuinitus īpediri · vl' ꝑ infirmitatē vl' quocūqꝫ aliomō cōtingente de hoc nullaten⁹ cōtristeris · sed totū eq̄nimit̄ et magnanit̄ feras et ex toto cōmittas illi · q̄ meli⁹ nouit qd̄ tibi expediat q̄ tuip̄e qui te ad te quotidie subleuat · dūmō teip̄m illi ex toto committas q̄uis tu hoc minime videas Ad hoc ergo sit totum studiū tuū vt teip̄m in pace et tranq̄llitate cordis possideas Et ꝓ quocūqꝫ euētu non doleas. nisi de solo pctō ꝓprio vel alieō · seu etiā de hijs que te ad pctm̄ inducere possent Nō ergo te cōtristet · quicūqꝫ casus fortuitus non te exagitet indignacōis stimulus contra de-

fectum alterius ſed habeas ad quecūqꝫ miſeracionis et
cōpaſſionis affectum Cogita ſemꝑ ꝙ tu peius faceres·
niſi xp̄s ſola ſua grā te cōſeruaret ¶ Capitulum·iiij

Repara inſuꝑ teip̄m ad quecūqꝫ obprobria· ad
quecūqꝫ aſpera ad quecūqꝫ aduerſa·ꝑ noīe xp̄i
ſuſtinenda Omnē appetitū ſeu cogitatū. ſugge
rētē tibi appetitū cuiuſcūqꝫ altitudinis .ſub quocunqꝫ
charitatis pretextu.in ipſo principio et ortu ſuo velut
caput draconis infernalis canterio diſcretionis morti-
fices cum baclo crucis tibi chriſti hūilitatē ⁊ duriſſimā
paſſionē ad memoriā reuocando. qui regnū fugiēs cru
cem volūtarie amplexus eſt omī cōfuſione contempta·
Omnēqꝫ hūanā laudem fugiens ·cum horrore tanꝗ ve
nenum mortiferum et in deſpectu tuo gaudens teipſum
talem vere et ex corde reputes qui merito debeas ab oī
bus deſpici et conculcari Uides cōtinue tuos defectus
et peccata tua · et ea aggraua ꝙtumcunqꝫ poteris Alio
rum vero defectus poſt tergum ꝓijcias·et non videas
Et ſi videris alienos excuſes et ipſis compaciaris adiu
uans ꝙtum potes ·Auerte oculos tuos et mentis ⁊ cor
poris ab aliorum defectuum aſpectu. vt teipſum poſſis
conſpicere In lumen vultus dei teipſum ſine ceſſacione
conſidera·et ſine diſſimilacōe diiudica In omī actu tuo
in omni loquutione tua in omni lectione tua · et in omni
cogitacōe tua·teipſum reprehende·et in te compūctionis
materiam ſtudeas inuenire Cogitando·quia etiam bo
na que facis·non ſunt plene exacta nec illo feruore facta
quo deberent et multis negligencijs inquinata vt merito
omnis tua iuſtitia pāno monſtruate debeat cōpari Te
ip̄m igitur continue rep̄hendas·te ſine ſtricte increpacio
nis caſtigacione tranſire non ꝑmittas· non ſolū de ne-
gligencijs verborum et operū. ſed eciam de ipſis cogita
cionibus non dico mal' tantūmodo· ſed etiā vtilib⁹ in
conſpectu dei tui omni hora te grauiter reprehendas de

peccatorum tuoꝝ cõmiſſorum veniã poſtulando Et pl⁹
vilem et miſerabilem de tuis defectibus coram deo te
iudicando. q̃ quicunqȝ peccatorum eũ pro quibuſcũqȝ
peccatis. et merito puniendũ et a celeſtibus gaudijs ex
cludendum. ſi ſecundum ſuam iuſticiam. et non ſecun-
dum ſuã miſericordiam tecum vellet agere deus tuus.
qui tantas gracias ſuper multos alios prerogauit. tibi
ad quas omnes ingratus extitiſti Conſidera etiam di-
ligenter. et cum magno pauore frequẽtiſſime q̃ oẽm ap-
titudinẽ ad bonũ et oẽm grãm ſeu q̃cũqȝ ſollicitudinẽ
circa ṽtutum aq̃ſitionẽ. a teipo nõ habes ſed xp̃s ſola
ſua miſericordia dedit tibi. qui ſi voluiſſet potuiſſet cõ
ferre cuicũqȝ ribaldo. te ĩ luto fecis et lacu miſerie dere-
licto Cogita etiã et ad hoc credẽdũ teipſum inducas et
hoc tibi ĩpi pſuadeas q̃tũ potes. q̃ non ẽ pctõr vel qui-
cũqȝ ribald⁹ q̃ nõ magis aſſiſteret deo ſuo q̃ tu ⁊ q̃ nõ
magis recognoſcẽt bñficiũ dei q̃ tu ſi recipiſſet grãs q̃s
tu ſola dei gratuita bonitate et non ꝓprqs meritis re-
cepiſti Propter qd̃ ſine fallacia. potes teipm viliorem ⁊
inferiorem omĩ homini indicare et merito formidare ne
ꝓpter ingratitudinẽ tuam. a ſuo cõſpectu te xp̃s abijci-
at Non tamẽ dico tibi q̃ ꝑ iſta debeas credere te eẽ ext̃
graciam dei vel eſſe in pctõ mortali q̃uis alij pctõres ha
beant innũerabilia pctã mortalia Qd̃ tñ nobis ẽ multũ
occultũ tum propt̃ fallax iuditiũ. tum ꝑpt̃ ſubitã con
tricõem et diuine grẽ ꝓpter pniam infuſionẽ Dũ aũt te
vilificãdo alijs pctõrib⁹ cõparas nõ expedit tibi in ſpe
ciali ad alioꝝ pctã deſcẽdere ſed ſolũ ĩ quodã generali
cũ eoꝝ pctĩs tuã ingratitudinẽ põderãdo Qd̃ ſi etiam
in ſpeali vel eoꝝ pctã vixre. potes eiſdẽ pctĩs etiã te ſub
quadã ſĩlitudine trãſformare ſic te ĩ tua ꝯſcia ĩcrepãdo
Ecce ille ẽ hoĩcida Et ego miſer q̃ciẽs occidi aĩaȝ meã
Ille fornicator ⁊ ego adult̃ a deo meo oclo̾s meos auer
tẽdo ⁊ diabolicis ſuggeſtiõib⁹ ſupponẽdo ⁊ ſic de ſingul̃

Si aūt videris q̄ diabolus vellet te in talib⁹ rep̄hen-
ſionib⁹ quodamō per talia ad deſpacionē inducere tūc
omeſſis talib⁹ in ſpem ſurgas cōſiderata bonitate dei
tui. qui te iam beneficijs p̄uenit. Nec dubiū quī opus
ſuum in te velit perficere qd cepit coīter tamē de homīe
ſpūali. qui aliqua dei notitia iā ꝓficit. de hac dei ſepa-
racōe timere nō expedit. Unde toto ſtudio ad ſe īcrepā
dū inuigilet Illud tamē cuidā poſſ; accidē. ymmo ſepe
accidit ī hoīe incipiēte ⁊ ſpeālit̄ quē de⁹ liberauit a mul
ris hijs q̄ ſup̄ iā ¶ Ca. v ¶ tis qb⁹ erat inuolut⁹
ꝓſtrinxi generalit̄ in te virt⁹ illa q̄ ē mat ⁊ origo
cuſtoſq; virtutū hūilitas. q̄ īteriores ocl'os apit
ad dei cōſpectū. cor hūanū ab omī ſuperflua cogitacōe
purgādo Nā hō dū in ſuā reſilit prauitatē ſeip̄m vili-
ficando ſe increpādo ſe deteſtādo. ſuā vilitatē ꝯſiderād
ſibiip̄i intenſiſſime diſplicēdo. et hijs ſil'ia cogitando et
talē ſe vere exiſtimando. ī tātū circa ꝓpria negocia occu
pat̄. q̄ oīs alia inutilis cogitatio areſcit Et ſic dū aīa.
oīa alia audita ⁊ viſa tpalit̄ opata a ſe repellit. ⁊ ī obli-
uionē adducit. et incipit ad ſeip̄az redire. et mō mirabili
in ſeip̄a cōuoluit̄. et ſic ad originalē iuſticiā et celeſtem
q̄damō puritatē appropinq̄re incipit. ſic dū in ſeip̄a re-
flectit̄ cōtemplacōis oculo dilatat̄. et in ſe ſcalā erigit. p
quā trāſeat ad cōtemplandū. et angelicū ſp̄m et diuinū
Et ex tali cōtēplacōe anim⁹ inardeſcit ad bona celeſtia.
⁊ oīa tpalia a lōge ꝓſpicit tanq̄ nihil. Propt̄ hec illa per
fecta caritas īcipit in mente ferueſcere q̄ velut ignis cō-
ſumit oēm rubiginē vitioꝝ Sic totā aīam occupat cha-
ritas. q̄ in ea nō ē in qua intrat vanitas Jā quicq̄d co-
gitat̄. quicq̄d loquit̄ vel opat̄ totū p̄uenit ex dictamīe
caritatis Secure p̄t alijs p̄dicare ſine decremēto ſine va
ne gl'e pericl'o Neq; enī vt iā dixi p̄t aliā vanitas ſubin
trare. vbi totum charitas occupauit. Nunq̄d iā habe
bit reſpectū ad q̄dcūq; cōmodū amplius q̄ oīa reputat

quaſi ſtercus Sed etiam ipſe laudis appetit⁹ . nūꝗ̄ ei⁹ animā poterit ſubintrare cū ſeipſum videat ſtercus viliſſimū corā deo . et miſerū et abhoīabilem . et ad omīa peccata ꝓcliuē niſi eum ſua bonitate manus conditoris continue cōſeruaret Quomō enī extolli poterit de quocūqꝫ bono ope. qui luce clarius videt ſe nil penitus boni agē . niſi cōtinuo de hora in horā diuina virt⁹ q̄dāmodo cogat eū atqꝫ ad bonū cōſtringat . Quomō ſibi iam aliq̄d attribuet . a ſi a ſeipſo op⁹ bonū ſibi ꝓueniat qui non dicā cēcies . ſed etiā milleſies exꝑtus eſt impoſſibilitatē ſuam . q̄ in quibuſcūqꝫ bonis opibus magnis et paruis . et qui tociēs cognouit ſe nō poſſe dū voluit . et qñ vt ita dicā non voluit neqꝫ curauit neqꝫ de talib⁹ cogitauit ſe ſubito excitari feruore mirabili ad illa opa operāda q̄ prius cū omni conatu ſuo implere non poterat Nā et talē impoſſibilitatē iccirco de⁹ tam longe tpe dñari ꝑmittit ī hoīe . vt homo diſcat ſe hūiliare et nūꝗ̄ inanit̄ in ſeipſo glorieť . Sed deō attribuat omne bonū non ſolū labÿs in quadā cōſuetudine . ſed potius ex intimo cordis ſui . vt pote q̄ propria experiētia doctus luce clarius videt q̄ nō ſolū . non opari bonum . ſed nec dicere dñm hieſum chriſtū poteſt . niſi in ſpūſancto Et niſi ille donauerit . qui dicit Sine me nihil poteſtis facere Et t'iam regratiādo . ex totis aīe ſue viſceribus dño cōfiteať et dicat Omīa opa nrā operatus es in nobis Ac cum pſalmiſta ꝓclamet Non nobis dñe non nobis ſed noī tuo da gloriam Et animarū zelus eius precordia totaliter occupabit ¶ Capittulum Sextum.

Ecce iā finalit̄ et in quodā breuiloq̄o poſui ea q̄ ſunt neceſſaria hoī in ſeipō q̄tū ad vite ſue ꝑfectionē ſi vtilit̄ et ſine ſuo ꝑiculo vult aīaꝝ ꝓcurare ſalutē Et hec q̄dē ſufficiēt hoī illuſtrato et altū intellectum habēti Et q̄ in opibus ſpūalib⁹ ſe exercitādo lōgum ſpaciū habuiſſet Quia in hÿs q̄ poſui breuit̄ tanꝗ̄

in quibuſdā ꝑfecte vite principijs recolligere poſſet·que
cunqꝫ alia perfectoꝝ actuū exercitia· Nā hijs trib⁹ pre
miſſis ·ꝑfecte ſeruatis ſcilicꝫ volūtaria pauꝑtate et ta-
citurnitate et interna mentis exercitacōe De quibuſdam
alijs exteriorib⁹ huiuſmōi actib⁹ quomō eſſent faciēdi
facile indicabit Quia tamē non oēs poſſent capere faci
liter tā breuit̃ dicta inſiſtemus paulo diutius circa par
ticulares actus virtutum· ¶ Capitulum Septimū

Ciendū igit̃ ꝙ hō facilius ⁊ in breuiori tpe poſſꝫ
ad ꝑfectionē ꝑtingere ſi habēt inſtructorē cuius
regimīe duceret̃ ⁊ cui⁹ obediētiā in oīb⁹ actib⁹
ꝑuis et magnis ſeq̃ret̃ totalit̃ ꝙ̃ aliqs poſſet ſeipm̄ ꝑfi-
cere ꝙ̃tūcunqꝫ vigeat ī eo acumē intellect⁹ et libros ha
beat in q̄b⁹ videat virtutū oēm ſtructurā exaratā ym-
mo pl⁹ dico ꝙ nūꝙ̃ ihūs xp̄s ſuā grām miniſtrabit ſine
qua nil poſſum⁹ facere· ſi hō habet a quo poſſet inſtrui
et deduci· ⁊ negligit vel nō curat alteri⁹ ducatū āplecti
ſe credēs ſibi poſſe ſufficere· ⁊ ꝑ ſe optime poſſe inveſti-
gare et inuenire· q̄ ſunt vtilia ad ſalutē Iſta enī via obe
dientie eſt via regia· q̄ hoīes in offenſo pede ducit ad ſū
mitatē ſcale· cui dn̄s apparet innixeus Hāc viā tenuert̃
oēs ſcti prēs in heremo· et breuit̃ oēs qui ꝑfectionē atti
gerūt. ꝑ hāc ſemitā ꝓceſſerunt. niſi forte deus aliquem
ꝑ ſeipm̄ inſtruxerit Quia tūc pietas diuina ſupplet qđ
exterius mīme repit̃ ſi tamē corde hūili et feruēti ad deū
accedit̃ Et q̄dē hoc tpe heu notis miſerijs· q̄i null⁹ repit̃
q̄ alios de ꝑfectione vite inſtruat· quī poti⁹ ſi hō velit
tēdē ad deū inueniet retrahētes multos et neminē adiu
uātē Q̄mobrē expedit vt hō ad deū toto corde recurrat
⁊ ab eo īſtrui cū oī inſtātia. ⁊ cordis hūilitate depoſcat
ſe ī deū ꝓijciat· ſe ſibi tōliter cōmittēdo vt ipm̄ benign⁹
tāꝙ̃ orphanū· i· ſn̄ prē recipiat· q̄ neminē vult perire ſed
vult ad cognicōem veritatis q̄ſcūqꝫ ꝑuenire Igit̃ ad te
dirigo ſermonē meū q̄ toto cordis affectu deū deſideras

inuenire q̃ ad perfectionē anhelas Ad te ergo nūc diri
go eloquiū meū· q̃ corde ſimplici accedis ad deū q̄ q̄ris
virtutis intima penetrare. q̃ ꝑ viā hūilitatis ꝑuenire de
ſideras ad gloriā maieſtatū ¶ Capitulum octauum
Nobus igit̄ iā premiſſis Scilicet paupertate et
taciturnitate tanq̄ fūdamentis ꝓmarijs xp̄i⁹ atle
ta ſe accingat vt obediētie regulā et ſemitā in oī
bus et ꝑ oīa teneat· q̄tū poterit incōcuſſe Scilicet regu
lam cōſtitucōes rubricas ordinarij· et alioꝝ libroꝝ loco
et tp̄e intus et extra In refectorio· dormitorio In cho·
ro Inclinacōes ꝓſtraciones· ſurgēdo ſtando· ſedendo·
et oēs maioꝝ ordinacōes ad vnguē teneat· q̄tū poteſt
ſemper cogitās verbū chriſti dicētis Qui vos audit me
audit et qui vos ſpnit me ſpernit Deinde ad coordādū
corpus ſuū totalit̄ in obſequijs xp̄i hieſu cor habeat· vt
oēs actus ⁊ motus corꝑis ſint oīm moꝝ honeſtate com
poſiti· ſcd̄m regulas diſcipline Neq̨ enī vnq̄ animū po
teris ab ordinatis cohibere niſi prius ſtudueritis corp⁹
tuum ſubijcere diſcipline. ipſum reſtringendo non ſolū
ab omni actu ſed etiā ab omī nutu incōgruo et inepto·
Situr religioni corporis intendēdo ¶ Capitulū nonū
prius contra gulā inſiſtas Niſi enī cōtra hanc victoriā
habeas inuanū laboras in acq̄ſicōe aliaꝝ virtutū Iſtū
aūt modū obſerues Primo vt nil tibi procures in ſpe·
ciali Sed cibarijs que coīt alijs fratrib⁹ apponunt̄ ſis
cōtentus Secularib⁹ volentib⁹ tibi xenia mittere nul·
latenus acquieſcas ꝓ ꝑſona tua Si tamē volunt cōuen
tui mittere mittāt Inuitacōes fratrum extra refectoriū
nullomodo recipias· ſed cōtinue refectoriū teneas oīa
ieiunia ordinis obſeruando Et hoc dico q̄diu chriſtus
te in ſanitate conſeruabit Nam ſi infirmus fueris iux·
ta infirmitatis neceſſitatē te tractare ꝑmittas· nihil pe·
nitus tibi ꝓcurādo ſed oīa cū grāꝝ actione recipias que
fuerint tibi miniſtrata Ut aūt nō excedas in ſumptione

cibi et potus. debes naturā diligētiſſime examīare q̄to cibo et potu valeat ſuſtētari. vt ſcias diuiditare int̄ ſuperfluū ⁊ neceſſariū Hoc aūt habeas ꝑ regula generali vt ſaltē de pane comedas ſufficient. q̄tum natura requirit ſpecialit̄ ieiunas Nec vnq̄ diabolo credas. ſuadēti tibi abſtinētiam de pane Et in hoc poteris expiri q̄tum natura' requirit Vel qđ eſt ſupfluum illi Si tpe dine refectionis poſt nonā inueneris te grauatū in ſtomacho et ſenſieris quēdā ardorem vt orare ſcribere vel legere nequeas. coīter hoc accidit propter exceſſum Similiter ſi idē ſentis poſt matutinū qn̄ cenaſti Et ſic etiā qn̄ ieiunas ſi poſt cōpletoriū idem grauamē adeſſe pcipias Comede igitur ſatis de pane. ſic tamē ꝙ poſt cōmeſtionē ſis paratꝰ legere ſcribere et orare Si tamē illa hora non eſſes ita aptꝰ ſicut in aliis horis. nō tamen ſentires grauamē aliqđ vt p̄dixi. non eſt ſignū exceſſus propt̄ hoc Cogita igit̄ tue nature ſufficiētiā modo p̄dicto Vel aliter ꝓut docebit te altiſſimꝰ a quo debes hoc ſimpliciter poſtulare. exiſtens ſollicitus valde illū modū cōtinentie obſeruare. vt ſemꝑ in menſa quicqđ comedis ſobrie et tēperate comedas Et ſi aliqn̄ ꝑ negligenciā exceſſꝰ fuerit nō te ſinas abſq; penitēcia digna ptrā

E potu vero neſcio tibi ¶ Capitulū. x ¶ ſire ponere regulā niſi ꝙ paulatim aſtrigas te. de diē miꝰ bibendo ita tamen ꝙ nō ſitias in die nimis vel in nocte Speāliter aūt dū potagiū comedis faciliꝰ poteris pertrāſire cū potu tēperātiori. ita tamē ꝙ ſufficiat ad cibi digeſtionē Nullo tamē mō bibas extra comeſtiōis horam aut ſero qn̄ ieiunas Et tunc valde temperate Vel niſi propt̄ laborē itineris vel q̄cūq; alia laſſitudine Bibas aūt vinū ita limphacū. ꝙ vini fortitudo deficiat Et ſi eſſet vinū forte aque medietatē ponas vel plus et magis vel minus ſcđm ꝙ deꝰ tibi inſpirauerit

Vlſato igit̄ ad mēſam ſimbolo cū omī ¶ Ca. xi maturitate lotis manibꝰ manes i clauſtro ſedēdo

nola pulſata refectoriū introibis. et nō parcas tibi. ſed cū omni fortitudine tua cū votis et cordis modeſtia dices benedictionē et iuxta ordinē tuū te collocabis Et in menſa cogita apud te corde pauido. q debes pctā popli comedere Cor tuū etiā preparabis ad intelligentiā lectionis q legitur Uel ſi lectionē nō habeas ad meditacōez aliquā ſpūalem recurre Sed neqz tot9 comedas Sed corpe ſuā refectionē habente anima nullaten9 defraudet Poſitus aūt in menſa veſtimēta decēter coaptes. capā ſuper genua retorquēdo Statue aūt tecū pactū vt nullo mō circūſpitias comedētes ſed ſolū apposita tibi videbis In printipio cū ſederis nec ſubito extēdas man9 ad ſcindendū panē. ſed ſtes aliquātulū ſup te. vſqz ſaltem dicas Pr̄ noſter et Aue maria. pro aīa alicuius defuncti q in purgatorio exiſtēs. magis indiget Hoc autē generalit habeas. q oēm actū et oēm corpis motū cum quadā modeſtia facias Si panē diuerſum. mollē. durū albū. nigrū aut alit factū ante te habeas. illū comedas qui ē tibi vitinior Et libenci9 comedas illū. ad quem minus ſenſualitas inclinat Nunq̄ in menſa aliqd petas ſed pmitte alios pro te poſtulare Qd ſi nō facerent pacientiā habe Nō teneas cubitos ſup menſam. ſed ſimplices man9 Nō teneas crura diuerſitate. nec pedē vnū alteri ſuperponas Nō recipias ſcutellas duplices. vel aliud qdcūqz niſi tantū q̄tū coīter habent alij Qūcūqz pitāciam a quocūqz miſſam recepis. etiā a priore nō comedas. ſed ſi potes cōpetent in fragmentis abſcondas. vel in ſcutella Nota tibi Nos deo grat9 eſt aliqd de potagio xp̄i paupi dimittere Silit aliq panis fragmēta non cruſtas Uerū illas tu comedas et de bono pane cōfracto chriſto dimittas Nec mirū cures ſi de hoc aliqui murmurauerit dūmodo p̄latus nō mādaret tibi oppoſitū Et generalit de omī eo qd comedis aliquā pticulam chriſto paupi dimittas. et bolos meliores nō viliores Sunt aūt aliq. q vilia tm̄ dant chriſto. ſicut porcis

fieri cõſueuit Si autẽ cũ vno pulmẽto aliquid ſufficiẽt poteris comedẽ de pane In ſcdo pulmẽto aliquid de pane reponas et xpo dimittas Et ſic ſi dñs donauerit potes facere q̃ſdam mirabiles abſtinentias deo gratas et hoĩbus incognitas Si eſt tibi cib⁹ inſapidus. ex defectũ ſalis vel alia q̃cunqꝫ cauſa. nõ apponas ſal nec aliquod cõdimentũ ꝓpter chriſtũ felle et aceto potatũ. ſed ſenſualitati reſiſtas Siliter et q̃cunqꝫ ſalſamenta q̃ ad nihilũ valent niſi ad gule incitamentũ dimittere occulte potes Q̃ñcũqꝫ aliquẽ bolũ gratũ tibi circa finẽ prãdij habes illũ dimitte ꝓpt deũ Siliter caſeũ fruct⁹ et huiuſmõi ſicut nectar vinũ meli⁹ apportatũ ⁊c̃ Que nõ ſunt neceſſitatis pro ſuſtentacõe hũani corpis. ymmo ẽ noxiũ dũ ꝓeſſe credit quod delectat Hijs dimiſſis ꝓpt deum nõ dubito q̃ tibi preparabit in dulcedinẽ chriſtus dñs cibũ ſpũalis cõſolacõis etiã in illo cibo corpali quo contentus es ꝓpt chriſtũ Et vt meli⁹ et facili⁹ poſſis a q̃buſcũqꝫ abſtinere ponas ĩ corde tuo qñ vadis ad mẽſam q̃ ꝓ pctis tuis debes in pane et aq̃ abſtinere Unde panis ſolus ſit tibi cib⁹ Pulmẽtũ tamẽ nõ ꝓ alio adijcias ſed vt poſſis panẽ cõueniencius deglutire Certe ſi hec bene poſueris ĩ corde videbit tibi magna pitancia. habẽ aliqd de pulmẽto Et obſerues. q̃ nõ ponas offas mltas in papſide ſed ſufficiat tibi panẽ intigere Quãdo vero pulmentũ non habueris. comedas panẽ vnũ ⁊ dimidiũ vel pl⁹ ſcd̃m q̃ huiuſmõi comeſtibile. eſt nature ſufficiẽs eciã ſi alia nõ habẽs De multis aũt talib⁹ ꝑticularib⁹ actibus q̃s non poſſum tibi exp̃mere te ĩſtruet xp̃s ſi ad ip̃m ex corde recurris et totã ſpem in ip̃m poſueris Quis enĩ exp̃mere valeat modos ĩ nũeros q̃s de⁹ tibi demonſtrabit Sis etiã attent⁹ q̃ non ſis de vltis qui fruẽ faciũt in edẽdo ymmo q̃ citi⁹ poteris. te expedias ſuata debita hoẽſtate vt magis lectiõi poſſis attẽdẽ Dũ de menſa ſurgis. toto corde regracieris altiſſimo q̃ tibi contulit bona ſua. et q̃ tibi virtutẽ aliquã preſtitit

8

ne tibi ſenſualitas pualeret Non parcas voci tue ſed ſe cundum poſſibilitatē grās age bonoꝝ oīm largitori O chariſſime cogita ꝙ inumerabiles ſunt q̄ ad delicias ma ximas putaſſent ſibi ſi habuiſſet tātūmodo panē quem tibi cū alijs cibarijs dn̄s miniſtrauit Ita eni debes ve raciter cogitare. ꝙ chriſtus eſt qui hoc tibi dedit. ym mo qđ plus ē ꝙ ipſe in mēſa tibi deſeruiuit Uide cum q̄ta diſciplina. cū q̄ta reuerētia. cū q̄ta maturitate et tremore debeas in mēſa cōſiſtere vbi vides dn̄m deum tuū p̄ſencialiter in ꝓpria perſona tibi miſtrātē. O q̄ be atus eris ſi deſup tibi det. mētalib⁹ ocul' iſta cōſpicere. Uidebis eni ſctōꝝ multitudinem copioſam cū chriſto per refectorium diſcurrere. ¶ Capitulū duodecimum.

T aūt in tali mō ſobrietatis et abſtinentie iugit pſeueres. ſta ſp in timore et a deo eſſe totalit̄ reco gnoſce. et in hoc ab ipſo pſeuerātiā pete Et ſi nō vis corruere noli alios iudicare. nec ꝯtra eos indignāti ſpū mouearis ſi eos vides in eodē ordinē non ſeruare debitū ſed eis cōpaciaris ex corde. et q̄tū p̄t excuſa cogi tādo ꝙ nec tu potes aliqđ nec ipſi poſſunt. niſi q̄tū xp̄s porrigit manū ſuā q̄ pro meritis nō tribuit. ſed pro ſue beneplacito voluntatis Si hec cogitaueris firmior eris Nā q̄ eſt cauſa ꝙ aliqui incipiūt multa facē in abſtinē tia et in alijs q̄ non pſeuerāt. corpe torpēte. ſpū frigeſcē te. Certe nulla alia. niſi propt̄ eoꝝ elacionē et p̄ſumptio nem dū de ſe p̄ſumētes. alijs indignant̄ eos in ſuis cor dib⁹ iudicādo Et ideo deus eis ſubtrahit domū ſuum vt ſic ſpū frigeſcente. vel indiſcrecōis vitio plus faciūt q̄ oporteat Ideo infirmitatē incurrūt et ſic tandem re ſtauracōi intendūt Sed in hoc quoq3 metas excedunt. et efficiūt̄ guloſi plus q̄ illi quos p̄mit⁹ iudicabāt Si cut ego de quibuſdā cognoui Nā coīter accidit iſtud. ꝙ quicūq3 aliū in aliquo iudicat. deus tandem pmittit eū in illū defectū cadere vel in maiorē Ergo deo ſerui as in timore Et ſi qn̄q3 te ſentias in exultacōe quadam

ob memoriā beneficiorꝝ que tibi donat altiſſim⁹. apprehende diſplicentiā īcrepacōis et ꝓprie repꝛehenſionis. nequando iraſcat᷑ tibi dn̄s et peas de via iuſta Si ſic feceris ſtabilis permanebis Ecce indicaui tibi modū altiſſimo gratū. circa gulā domādā ad quē pauci ꝑtingūt. q̄ non excedunt in plus aut in minus in edendo. vel indebitas obſeuātias ſeruando ¶ Capitulū Terciūdecimū

Oſt hec nitaris circa ſomnū et vigilas modū debitū cuſtodire In quo et difficile ē valde menſurā habere Ubi nota ꝙ duo ſunt in q̄b⁹ ſpecialiꝛ īminet ꝑiculū corꝑi et per cōſequēs aīe. ſi diſcrecōis limites excedis Scilꝫ in anima abſtinentia et in vigilia inordinata Nā in alijs virtutū exercicijs nō ſic ē ꝑiculum in exceſſu Et ꝓpter hoc diabolus habet iſtā aſtutiā finaliꝛ. ꝙ qn̄ videt hominē ſpū feruētē immittit ſibi ſuggeſtiones. vt faciat abſtinentias et vigilias magnas ⁊ ꝑ hoc inducat eū ad tantā corꝑis debilitatē ꝙ vlterius ad nihil valeat. ymmo vt ſupra dixi vt poſtea plus comedit ⁊ dormiat q̄ꝫ alij Et talis nunq̄ꝫ poſtea audet aſſumere exercitiū in vigilijs et abſtinēcijs recognoſcēs ſe per talia infirmatū. talia ſibi a diabolo ſuggerēte et dicēte Nō faciā tibi talia Nōne ſcis ꝙ a talib⁹ fuiſti īfirmat⁹ cū tamen nō fuerit ꝑ abſtinentias et vigilias infirmat⁹ ſed qꝛ in hijs diſcretionis tramite nō ſeruauit Unde hō ſimplex nō ītelligit ſophiſmata diabolica q̄b⁹ ex vtraqꝫ parte decipiꝛ Unde ſub colore bono ſibi dicit Tu feciſti tot peccata qn̄ poteris ſatiſfacere. Uel ſi non habet pctā enormia dicit Quāta paſſi ſunt martires ⁊ heremite Et credit ſimplex hō ꝙ talia cū habeant ſpeciē boni. nō poſſint eſſe niſi a deo. et deo ꝑmittente. maxime quādo talis ꝑmo tamē magna hūilitate ⁊ timore ⁊ cū inſtācia oꝛōnis nō recurrit ad deū. q̄ eū illuminaret et dirigeret. ſi nō reſpueret hominē directorē Nō enī quis ſub obedientia cōſiſtit. et cōtinue ei⁹ directione dirigiꝛ ata libus decepcōib⁹ tutus ē Et ſuꝑe pꝛ ſpūalis aliqn̄ errat

et aliqliter deus tamē ꝓpter hūilitatē obedientie totum
ſibi diſponit ad bonū ſicut probare poſſem multis au-
Lacq circa ſomnū ¶ Ca. xxiij. ¶ ctoritatibus.
et vigilias tal' mod⁹ poterit obſeruari. vt de tpe
eſtiuo poſt prādiū poſtꝙ cāpana pro ſilētio pul
ſata eſt. qeti mēbra cōponas. eo ꝙ illud temp⁹ ad ſpūa
lia exercitia minus aptū ē et ꝑ hoc in nocte magis pote
ris vigilare Hoc tamē debes generalr̄ obſeruare. qñ ſci-
encunqꝫ vis dormire vt ſemꝑ prius rumines pš. vel ali
quod ſpūale. qđ te in ſomno incipiat et qñqꝫ in ymagi
nacōe preſentet Jn ſero hoc coīter habeas. vt non multū
vigiles Nā per vigiliam ſerotinā. poſtea matutinalis
hora vel vigilia impedit̄ q̄ tamē hora ſuper omnes diei ⁊
noctis horas orōni et deuocōi meditacōi et lectioni et cui
cunqꝫ ſpūali operi aptior inuenit̄ Per vigiliā enī ſeroti-
nam impedit̄ attentio ⁊ deuotio. in matutinali offitio.
in quo eſt coīter homo ſomnolent⁹. grauis et indeuot⁹
quādo nimis vigilat ī ſero. ymmo aliquando ex toto a
matutinali offitio cogitat remanere Jgitur tibi ſtatuas
aliquas breues orōnes vel aliquā lectiūculam vel medi
tacōem. quibus anteꝙ ſero dormias breuiter occupa-
ueris Et inter alias meditaciones. ſi ī hac tua deuotio
fert̄. poteſt. et tua mens ferri ad ea. que in paſſione dñi
illa hora contigerunt Et ſil'r faciendo ī omnib⁹ alijs
horis. iuxta modū quē habes a beato Bernhardo tra-
ditū. vel ꝓut dñs inſpirauerit Non tamē eſt oīm deuo
tio vniformis ſed alius plus ī alio ad deuocōem excitat̄
Alteri aūt in ſua ſimplicitate ſufficit in petre foramib⁹
habitare Nullus tamē ꝙtūcunqꝫ pollens ingenio debet
omittere ea q̄ poſſent eum ad deuocōem excitare. ymmo
oīa ea q̄ legit et ſtudet debet ad chriſtū reflectere cū ipō
loquendo vel ab ipō intelligentiā poſtulando Sepe enī
dū actu ſtudet debet a libro ocl'os auertē et ocul' clau
ſis in xpō plagis ſe abſcōdere et iterato ſe ad libꝝ ꝯuerte
re Et qñqꝫ dēt a ſtudio ſurgere Sepe etiā ī cella flexis
genibus aliquam oracionē ignitā cū breuitate ad deum

ſundere Vel etiam cellam egredi. et eccleſiam clauſam vel capl'm circuire ſecundum q̄ impetus ſpirit⁹ eū fert. Et aliquando oratione formata. aliquando informi p̱ gemitus et ſuſpiria. de ebullicōe cordis dominicum auxilium implorādo. vota ſua et deſideria altius preſentando et ſanctoꝝ ad hoc auxiliū etiā implorādo Quia illud negotiū qn̄q3 agit̄ ſine pſalmis et ſine quibuſcūq3 alijs oracionib⁹ exterius formatis verbo q̄uis hoc aliquando initiū ſumpſerit Vel ex aliquo verſu ps̄. vl' alterius ſcripture ſancti alicuius Vel interdum deo inſpirante interitis. proprio deſiderio vel cogitatu adiuuēto Cū aūt ille feruor ſpūs trāſierit. q̄ coiter paꝝ durat potes ad meōriam reuocare q̄ pauloante in cella ſtudueris et tūc dabit̄ tibi clari⁹ intellect⁹ Quo facto iterato ad ſtudiū redeas vel ad lectionē. et iterato ad orōnē Et ſic alternando cōmutes Nā per huiuſmōi cōmutacōem in oracione moiarē repes deuocionē in ſtudio. et clariorem intelligentiā Iſte aūt feruor deuocōis poſt ſtudiū lectionis ſcilic3 q̄cunq3 hora venerit ī differēter venit. ſcd'm q̄ ille dignat̄ imittere q̄ ſuauit̄ diſponit oīa ꝓut vult Tamē coiter p⁹ matutīas venire cōſueuit Et ideo in ſero paꝝ vigiles vt totū tp̄s poſt matutinas ī ſtudio et orōne valeas occupare Igit̄ ī nocte cū audis horologiū vel q̄dcunq3 ſignū ſtatim excuſſa oī pigritia a ſtratu deſcēdas. ac ſi eſſet tibi ignis accēſus et flexis orōibus cū feruore aliquā orōem infundas ſaltē Aue maria vel q̄dcūq3 ī q̄ anim⁹ tu⁹ magis inflāmet̄ Hic nota q̄ ad hoc vt facilit̄ ſn̄ negligētia. ymō cū q̄dā alacritate tunc cōſurgas Multū facit ad id. ſi ſup̱ ſtratū durū dormias et iaceas indut⁹ Hoc enī debet habere generalit̄ ſeruus dei vt omnē mollitiē et conplacētiā fugiat Ita tn̄ q̄ diſcretionis limites non excedat Habeas igit̄ ſtratū de paleis q̄ q̄nto ſunt ampli⁹ ex cōpreſſiōe durāte graciores debes habere Pro tegimento aūt contra frigus vnā vel duas habeas coopturas. pro tp̄m diuerſitate.

ſcđm ꝙ tua neceſſitas poſtulabit Ad caput aũt ſaccu-
lum plenũ paleis habeas Et fugias molliciẽ plumaꝝ Et
ſiĺiter oẽs alias mollities aſſuetas ſicut de ſudarijs ad
maxillã . vel ad collũ ſeu ad coronã niſi forte de nocte
in eſtiuo tpe propť ſudores Nam talib⁹ natura nõ in-
diget ſed ſunt q̃dã male cõſuetudines introducte Dor-
miat etiã indutus ſicut in die niſi ꝙ debes ſotulares ex-
trahere et corrigiã relaxare Poteſt tamẽ tpe eſtiuo ma-
gni eſtus capam detrahere . ⁊ cũ ſolo ſcapulari quieſcere
Si ꝑ iſtum modũ dormieris non erit tibi moleſtũ ſur-
gere . ymmo cito et cũ alacritate conſurges Dũ igiť de
btã virgine offitiũ dicit . ſtans ĩ oſtio celle tue nõ appo
diatus ſed ſuꝑ pedes tuos cũ attencõe et cõpetẽti voce
diſtincte et alacriter dicas offitiũ ṽginis glõſe . Et ſic te
habeas quaſi eã cerneres corꝑalib⁹ ocuĺ coram te Offi
tio ṽginis ťminato et cõpleta corꝑis neceſſitate ad eccle
ſiam vadas vel ad clauſtrũ ꝓut maiorẽ deuocõem inue
nies Ubi nota ꝙ ſeru⁹ dei eundo et redeũdo ad cellam
vel quocũqꝫ alio loco non debet eſſe ocioſ⁹ corde ſed pſ̃
vel aliqđ ſpũale ruminare Poteſt tamẽ ante inchoacõeꝫ
officij choꝝ ingredi . vel aliud ſpũale p̃meditari vt deuo
tius ſeu attenti⁹ cũ alijs pſ̃ decãtare valeat ¶ Ca . xv .

Ulſatis igiť matutinis factis venijs vel inclina
cõib⁹ pſallendo ſta ſuꝑ pedes tuos non appodi-
atus ſed corde et corꝑe ſta viriliť corã deo tuo .
ipſius laudes cũ oĩ alacritate decantãdo . recogitãs ꝙ
ſine dubio ſcti angeli ſunt p̃ſentes . In quoꝝ conſpectu
pſallens deo eos debes cõtinue reuereri vt pote q̃ faciẽ
patris ĩ ceĺ vident . quã tu nõ niſi ĩ ſpeculo et enigmate
cõtẽplaris nunq̃ voci parcas . ſed q̃tũ potes diſcrecõe
regente . nõ p̃termittas yota vnũ . tam de pſalmi verſib⁹
et dictionib⁹ q̃ de notis Et ſi nõ potes equali voce cũ
alijs . tamẽ cũ voce ſubmiſſa . et ſi potes pſallas et cãtas
in libro Cũ per intellectũ quẽ habes ĩ pſalmis ⁊ ceteris
orõnibus . ſpũalem recipis cõſolacõem . tũc oportet te eẽ

ſollicitũ ne in actu exteriori·ſcilicꝫ in geſtu corpis ꝛ ſo⸗
no vocis aliqͩ appeat leuitatis Sed tũc ſpeālit̃ oportꝫ
te ſeruare maturitatē et debitā grauitatē· Nā ſpūalis
leticia in quādā vertit̃ leuitatē niſi freno diſcretionis cō
primat̃ extrinſecꝰ Totū conatū tuū facias ·vt pſallas
ſpū et mente Nā magnꝰ labor ē homi pcipue incipiēti
necdū in deo roborato tpe pſalmodie mentē ab euagaci
one reſtrīgere Sp in choro teneas locū tuū·Et coīter te
ponas in vno loco niſi alius forte veniret cui merito ce
dere oportēt Si in choro puides aliquē defectum·p te
vel p aliū ſupple Unde nota ꝙ deū gratū haberet· ſi
pridie puideres rubricas an oīa q̄ dicenda ſunt in cho⸗
ro et patus eſſes ad oēs defectus et negligentias eorum
ſupplēdas ſeu cauere dū ī choro ē aliqua cōtrauerſia eo
rū q̄ ſunt dicenda·ne os tuū apias etiā ſi tu certus eſſes
de eo qđ eſſet dicēdū Sunt enī multi q̄ pro modico tan
tum litigāt qđ minꝰ malū eſſet errare ꝙ̄ litigare Si aūt
vnico verbo poſſes errorē chori corrigere tūc facere de
bes ſpeāliter ſi tu es de pfectoribꝰ in choro Si aūt vi⸗
deris te ſpū īpaciētie agitari meliꝰ ē ꝙ tu ſtudeas mo⸗
tū animi tui ſubiugare Si aūt aliqs male legit vel cātat
vel quocūqꝫ mō inepte ſe habet non ſubmurmures· vel
corrigas Eſt enī ſpēs cuiuſdem iactātie tal' correptio·
Itē in lectione ꝙ̄ tūcūqꝫ quis male legit ꝛ inepte nec eciā
ſignū aliqđ facias ·qꝛ hoc ē ſignū mentis elacōis vento
inflato Qñ multi currunt ad alquē defectū implendū
non te ingeras Si aūt nullꝰ eſſet ſupplēs tunc cū omni
modeſtia ad ſupplendū occurras Et ſi potes talē defe
ctum anticipes ne valeat dephendi Caue tamē ne duas
lectiones īmediate ſe ſequētes legas vel duo reſpōſoria
cātes·niſi eſſet defectꝰ nimiꝰ et maxime vbi eſſet multi⸗
tudo fratrū Itē nō facile te ingeras ſi es iuuenis ad di
cendū ea q̄ pertinēt ad ātiquos Non circūferas oculos
huicinde nec aliquē videas qđ faciat vel quō ſe habeat
Sed ocul' in terrā dimiſſis vel·ſurſum erectis vel claus

11

ad libitū ſtes Semꝑ qñ dicis diuinū offitiū dū ſedes vel ſtas nō teneas manus ſub mento · ſed ſub capa vel ſub ſcāpulari Ubiqꝫ ē decens ſemper habere capā Non teneas vnū pedē ſuper aliū vel tibias diuaricatas · ſed cū omni modeſtia vt pote q̄ es in p̄ſentia dei tui timeas Caueas ne digitos·teneas ī narib⁹ Sunt enim aliq̄ · q̄ in hijs talibus miſerijs non ſine diaboli ſtimulacōe occupātur diuertētes a diuino offitio et indeuocōem nō modicam oſtēdentēs Multi tales actus particularit̄ occurrunt q̄ non poſſunt exp̄mi Sed ſi hūilitatē habueris et integram charitatē· de oībus vnctio te docebit Tu qui legis attende quia hic ponunt̄ multi actus · qui ad vnā aliquā circūſtantiā variant̄ Non tamē ideo improbes ſi aliqñ aliter fieri oporteat Sicut de loquēdo in choro cū error appeat Quia ad antiquū bene pertinet emēdare Generalit̄ tamen verū ē ꝙ ſeruum dei nō licet litigare Minus enī malū eſt pacienter errorē tolerare q̄ꝫ contencionibus deſeruire Quāto magis in choro vbi tales contenciones ſunt ſcandaloſe et attencōis et trāquillitatis mentis turbatiue Similit̄ cum dico ꝙ continue cantet vel legat iu choro Qñqꝫ enī poſſit oriri talis in mente deuotio que et cātu impediretur· ꝙ meli⁹ eſſet apud ſe dicere offitiū p̄cipue vbi alij eſſent qui ſufficerent ad cantandā Et ſic de multis alijs prout melius docebit altiſſimus ſi cōtēptis oībus et cor de ſimplici velit inherere Non debet tamē q̄ſqꝫ ſibi faciliter credere vt oppoſitū faciat·niſi longo ꝯtutū exertitio diſcretionis ſpm̄

In predicacōibus et ¶ Ca· xvi ¶ ſic adeptus· exhortacōibus vtere eloquis ſimplici et confabulacōe domeſtica ad declaracionē virtutū particularīū q̄tū potes Et inſiſte cū exēplis vt quilibꝫ peccator habens illud peccatū videat̄ ꝑcuti ac ſi ſibi ſoli predicaret̄ tāliter tñ ꝙ videat̄ ꝓcedere ab aīo nō ſuperbo· vel indignāte ſed magis ex viſcerib⁹ charitatis ⁊ pietatis paṫne Sicut pr̄ qñ dolet peccātib⁹ filijs vel ī īfirmi

tatē grauē vel foueam grandē cadentibus quos nititur
extrahere et liberare et fouere ſicut mater · Et ſicut qui
gaudet de ꝓfectu eaꝝ et de gl'a paradiſi cōpata Talis
modus cōſueuit eſſe proficuus audiētibus Nā de vtu
tibus et vicijs loquutio generał paꝝ excitat audiētes ·
Itē in cōfeſſionib⁹ ſiue blādiaris puſillamibus ſiue ter
reas induratos ſꝑ viſcera charitatis oſtendas vt ſemꝑ
pctōr ſentiat q̄ vba tua ex pura charitate deſcēdūt · Et
ideo charitatē verba dultia ſeu impūgitiua p̄cedant ·

Ꝟ quicunqȝ es qui deſideras ¶ Capitulum xvij
animabus proxmorum vtilis eſſe Primo oīm ad
deum ex toto corde recurre · et hanc peticionem in tuis
oracōibus ſupplicit̄ ab eo poſtula vt tibi illam caritatē
dignetur infundere in qua ſumma eſt virtutum ꝑ quaȝ
poſſis perficere quod aptas ¶ Capitulum xviij

D honorem domini noſtri hieſu ¶ De remedijs
chriſti dicam aliqua hic remedia contra tempta-
tiōes aliquas ſpiriatules que in iſto tempore abū
dant in terra . ad expediandum elaciones que q̄uis nō
ſunt expreſſe et manifeſte de aliquo principali articulo-
rum fidei tamen qui bene reſpicit · cognoſcet q̄ ſunt in
periculo deſtructionis principalium articulorum fidei ·
et que preparant cathedram et ſedem anticriſto Quas
temptacōes nolo exprimere · ne ponam materiam et oc-
caſionem ſcandali · ſeu offendicnla coram ſimplitiorib⁹
et inꝑfectis ſed; monſtrabo per aliā viam quomodo et
qualiter ſupradicte temptaciones veniant Primo qui-
dem per ſuggeſtionē et illuſionē diaboli · q̄ decipit hoīeȝ
in regimīe qđ debet habere erga deum · et ī hoc qđ ē dei ·
Scđo per corruptā doctrinā aliquoꝝ et eoꝝ modū vi-
uendi q̄ iā venerunt in antedictas tēptacōes Et poſt h̄
volo tibi dicē regimē quod debes habere erga deum et
erga illud qđ eſt dei ſi vis eſſe in munis ab huiuſmodi
et p̄dictis tēptacōibus Et p̄mo quō dēs regi erga alios
q̄tū ad doctrinā ⁊ modū viuēdi eaꝝ ¶ Ce · i · re · Ca xix

Rimū remediū cōtra tēptacōes ſpūales huius tpis q̄s ꝓcurat diabolus in cordib⁹ aliquoꝝ eſt ꝙ illi qui volūt ſe ſubdere deo nō deſiderāt per orōnem et cōtēplacōem. et per alia opa perfectionis viſiones et reuelacōes. vel ſentimēta q̄ ſunt ſupra naturā ⁊ oēm curſū eoꝝ q̄ diligūt deū et timēt ꝑ veriſſimū amorē Quia āndictū deſideriū nō pt eſſe ſine radice et fundamēto ſupbie et pſumpcōis vl' ſine intencōe alicui⁹ noue curioſitatis circa ſecreta fidei vl' ſine fragilitate fidei Et ꝓpt hūc defectū iuſtitia dei dimittit aīam q̄ habet āndictū deſideriū et ꝑmittit peruenire intellectū in illuſionē ⁊ tēptacōem diaboli ꝑ falſas ſeductiōes. Per quē modū . ſemiat diabol⁹ maiorē partē tēptacōis ſpūalis hui⁹ tpis et radicat ī cordibus illoꝝ qui ſunt nūcij antichriſti. ſcdm ꝙ videre poteris ꝑ ſubſequētia Dēs enim ſcire vere ꝙ reuelacōes et ſentimēta ſpūalia ſecretoꝝ dei nō veniūt per āndictū deſideriū. nec per aliquā cōiuracionē ſeu ſtudiū ꝙ aīa habeat in ſe Sed tantū venit pura bonitate dei in aīam. q̄ eſt in magna hūilitate. et tiōre dei ne propt hoc ꝙ hō habeat viſiones reuelacōes et ſentimenta pdicta in eodē delicto caderet in quo ꝑ ſupdictū deſideriū.

¶ De ſcdo remedio Capitulum. xx.

Ecundū remediū ē ꝙ in aīa tua et in tua orōne vel cōtēplacōe non ſuſtineas aliquā cōſolacionē vel paruā ex quo videret tibi ꝙ fundaret ſe ī pſumptione et in eſtimacōe tui ipſi⁹ Et poſtq̄ te ducit in ambicōem ꝓprij hōris ⁊ reputacōe Et ex quo ſuggerit in mente tua te dignū eſſe vel glīe huius vite vel laudis vel paradiſi Quia ſcias ꝙ oīa q̄ ſentis ī tali cōſolacōe te inducūt in plures maiores errores Quia dñs ꝑ ſuum iuſtū iuditiū. permittit poſtea diabolo augmētādi predictā cōſolacōem ⁊ accelerādi et imprimere aīe falſiſſima et periculoſiſſiā tēptamēta et ſentimēta et alias illuſiōes q̄s conſolacōes credit et putat eſſe veras Heu heu deus meus quot perſone ſunt decepte per illū modū Et ſcias

procerto ꝙ maioꝛ ps raptoꝝ ymmo ribaldoꝛū antixp̄i
nūcioꝝ venit ꝑ iſtum modū Et hoc caue· ꝙ in tua oꝛōne
vel cōtēplacōe nō ſuſtineas aliquā tonſolacōem niſi illā
que venit poſt ꝑfectā notitiā ·et cōpletū ſentimētū ·tue
hūilitatis et inꝑfectionis et q̄ facit ꝑſeuerare dictā noti/
tiam et an̄dictū ſentimētū et altitudinē et magnitudinē
dei per altā reuerētiā ⁊ cū magno deſiderio hōris dei ⁊
gl'e Et qn̄ an̄dicta cōſolacō fundat̄ i p̄dictis ¶De tercio remedio Ca·xxi

Ertiū remediū ē ꝙ omne ſentimentū q̄tūcūq; altū et oīs viſio q̄tūcūq; ſecreta
cū appeat q̄cunq; ſic ex quo ducit coꝛ tuū in opionē vel
in infectionē ꝯtra aliquē articulū fidei ,vel ꝯtra bonos
moꝛes Et maxime cōtra hūilitatē et honeſtatē exhoꝛre/
ſcas Quia ſine dubio ex ꝑte diaboli venit Et ſi appeat
tibi viſio aliq̄ ſiue lumē et ſentimentū de q̄ ſis certus ꝙ
venit ex parte dei et ꝓpter ꝙ ſis certificat⁹ in coꝛde tuo
ꝙ id ad qd inducit viſio eſt deo placitū . noli te firmare ¶ Ca· xxij

uartum remediū eſt ꝙ ¶in dicta viſiōe
nec pꝛopter magnā deuocōem·nec ꝓpter magnam
vitam nec pꝛopt̄ clarū intellectū nec pꝛopt̄ aliquā ſuffi/
cientiā quā vides in aliqua ꝑſona vel in aliq̄bus perſo
nis ſeq̄ debes eoꝝ conſilia·nec eoꝝ modos videre ex quo
cognoſcis ꝙ eoꝝ cōſilia clara et multū racionabilia nō
ſunt ſcd̄m deū et veram diſcretionē per vitam hieſu cri
ſti·et ſctōꝝ mōſtrata et ꝑ ſctāꝫ ſcripturā i dictis ſancto
rū notificata et p̄dicata. Et pꝛopter hoc non timeas ꝙ
ſpernendo talia eoꝝ concilia pecces per ſuperbiā ⁊ p̄ſūp
tionē Sed facias ꝓpt̄ zelū et amoꝛē veritatis ¶Ca·xxiij

Uintum remediū eſt ꝙ fugias et vites familiari/
tates et ſocietates eoꝛum et illarum q̄ dictas queſti
ones ſeminānt et diffundūt Et vites illas perſonas que
ſuſtinēt et laudāt eos Et noli audire eoꝝ verba nec eo/
rum collacōes nec eoꝝ modos velis videē Quia tibi de/
mon ſubminiſtrat et oſtēdit magnū ſignum perfectiōis
in pluribꝰ eoꝝ verbis Qui ſi velis ea accipere et per ea

Alis credere venires in reuera in plures ruinas et ꝑcipi-
tia illorū errorum. ¶ Poſt hec dicam tibi aliqua reme
dia que debes attendere per temetipm̄ circa aliquas per
ſonas que ſeminant predictas temptacões per eoꝝ vitā
et doctrinam ¶ De aliis remediis Capitulum xxiiij.

Primum ꝙ debes attendere circa tales perſonas
eſt ꝙ non habeas magnam eſtimacionem eorum
viſionum et ſentimētoꝝ. nec eoꝝ raptuū. ymmo
ſi dicunt tibi aliquid. qd ſit contra fidem aut ſcripturā
ſacram aut cōtra bonos mores abhorreas eoꝝ viſiones
et ſentimenta tanꝙ ſtultas dementias Et eorum raptū
ſicut rabiamenta Tamen ſi dicunt qd eſt ſecundū fidē
et ſctām ſcripturā et ſecundū bonos mores noli ſperne-
re quia forſitan ſpernes qd eſt dei Tamē non confidas
totalit̄ Quia ſepe et maxīe in tēptacōibus ſpūalibus. in
cluditur ſeu abſcondit̄ falſitas ſub ſilitudine veritatis
Et malitia ſub ſimilitudine boni vt diabolus poſſit me
lius mutare mortalē ſuſpitionē. Et ideo credo ꝙ plus
placet deo. ꝙ viſiones et ſentimenta ac raptus. que ſe-
cundū vt dictū ē habēt ſilitudinē veritatis et bonitatis
dimittas ire pro tāto ꝙ̄tum valent niſi cōtingāt aliqui
bus perſonis racōe ſanctitatis ⁊ diſcretionis ac eoꝝ hūi
li ꝓbitate. de quibus certū eſt ꝙ predicte ꝑſone nō poſ
ſunt decipi per illuſionē nec per ingeniū diaboli Et tūc
ꝙ̄uis ſit piū viſionibꝰ ac ſentimentis taliū perſonarum
conſentire. tamē ſecurū ē non totaliter credere eis tanꝙ
per racionē veridicā Sed in ꝙ̄tum cōcordant cum fide
catholica aut ſacra ſcriptura et bonis moribus ac ver-
bis dominicis et doctrinis ſanctoꝝ ¶ Capitulum xxv

Secundum eſt ꝙ ſi per reuelacionem vel ſentimē
tum vel per alium modum cor tuum moueatur.
ad faciendum aliqd opus graue et notabilit̄ non
tibi conſuetum. de quo non habes certitudinem. an deo
placeat. ymmo dubitas racionabiliter contrahas morā
ad faciendum predictum opus. vſquequo inſpexeris om̄a

circumſtantias .et maxime friuolas et cognoſces ꝙ deo placeat·non tamē ꝙ tu iudices per tuā opinionem Sed ſi potes per teſtimoniū ſacre ſcripture vel per exemplū notabile ſanctoꝝ Quia ſcḋm Gregoriū· Aliq̄ ſcti fecerunt aliq̄ opa·que non debem⁹ imitari q̄uis bona eſſet in eis Sed debem⁹ ea habē i āmiracōe et reuereutia Et ſi per teipm non potes ꝑuenire ad notitiam·an placeat deo .petas concilium a perſonis probatis in vita et doctrina et concilio tocius veritati ¶ Capitulum .xxvi

Ertium eſt Si tu es immunis a predictis·ſic ꝙ nunq̄ habueris vel q̄tūcūq̄ habueris fueris liberatus dirigo intellectū tuum·et cor ad deum recognoſcendo hūiliter grām dei tibi factam Et eidē ex corde multociens·ymmo inceſinent regratieris ſuꝑ hoc Et caueas tibi·ꝙ hoc qḋ habes per purā graciā et bonitatem dei noli attribuere tue virtuti·vel tue ſapientie vel merito tuo.ſeu tuis moribus Uel ꝙ fuerit factum a caſu ſeu ꝑ aſtutiā tuā Quia ſecundū ꝙ dicunt ſancti· hoc eſt principalius ꝓpter qḋ deus bn̄ficiū ſue grē aufert et ſubſtrahit homini·et ꝑmittit eū ſubijci temptacionibus et illuſionibus diaboli ¶ Capitulum·xxvij

Uartum eſt ꝙ te exiſtente ſeu tuo corde in tēptacione ſpirituali per quam es in dubio nō cupias tua propria voluntate facere aliquid notabiliter inconſuetū ante ſed cor tuum reficiendo.et volūtatem tuam expectes humiliter et cū timore et reuerentia dei vſq̄ quo deus cor tuum clarificet·ꝙ ſcires pro certo ꝙ exiſtendo in dicto dubio ſi ex tua propria voluntate inceperis alq̄d notabile inconſuetum tibi non poterit exire ad bonum finem Et intendo dicere de incipiendo opera notabilia et incōſueta ſuꝑ que eſt dubiū ſuꝑdictū

Uintum eſt·ꝙ per antedictas ¶ Capit·xxviij· temptaciones ſi habeas·nō dimittas aliquod bonum quod incepiſti·dum non eras in temptacōibus antedictis·Et maxime non dimittere orare·nec con

ſiteri nec cōicare·nec ieiunare·nec opera pietatis·nec hu⸗
militatis licet cōſolacōez nō inuenias in opib⁹ ān dictis
Extum eſt·ꝙ ſi ante dictas ¶ Capitulū xxix
temptaciones habeas leua cor tuum ⁊ intellectū
ad dominum qurendo humiliter ab eo qd erit ti
bi honorabilius et anime tue ſalubrius ſuper tuis temp
tacionibus ſubijciendo tuam voluntatē voluntati diui
ne dic ꝙ ſi ſibi placet ꝙ perſeueres ī ill' temptacionibus
ſimiliter et tibi placeat vt deum nō offendas ¶ Ca·xxx
Uia placet mihi qd incepiſti bonum ad honorē
dei·deſidero nō ſolum ꝙ perſeueres·quiymmo
vt continue aſcēdas ad maiora opera ṽtutū vel
ſaltē vehement hoc deſideres iccirco ſcribo tibi aliquas
racōes vnde poteris cor tuū excitare et mouē ad maio⸗
res perfectiōes oīo de virtutis quas nec incepiſti nec po
tes ſeruare per ꝓpriā ṽtutem ¶ Ca·xxxi·Racio prima
Rima ratio eſt ꝙ ſi inſpitias q̄ntum deus ama
ri dignus eſt et honorari ſecūdū ſuā bonitatē et
ſapientiā et alias ſuas perfectiones que ſunt in
eo ſiue nūero ſiue t̄mino Uidebis ꝙ h qd credidiſt mul
tum ⁊ magnū ad honorē dei ſcđm ſuā bonitatē ē mimū
Et q̄ſi nihil in reſpectu ei⁹ qd dēs eſſe·ſcđm ꝙ de⁹ ē di⸗
gnus Iſtā racionē iccirco ṗmo pono q2 principalit' debe
mus attēdē in oīb⁹ opibus nrīs·hōrē et reuerētiam et
amorē dei ꝙ de ſeipō ē dign⁹ amari ſumme per omnem
Ecunda eſt Si atten ¶ Ca·xxxij ¶ creaturam
das·q̄t deſpectus et vituperia egeſtates dolōes
et paſſiones Et q̄ amarā mortē ſuſtinuit fili⁹ dei
propter amorē tui·vt ames ⁊ hōres cū cognoſces·ꝙ pa
rū ē qd feciſti·ad deū amādū ⁊ honorādū·ſcđm ꝙ facē
dēs Iſta racō ē ꝑfectior ⁊ altior·q̄ ſequētes ideo poō
ertia racō ē·q2 ſi tu cogitas ¶ Ca xxxiij ¶ eā ſcđaz
īnocētiā et ꝑfectionē quā dēs habē ſcđm mādatū
dei ꝑ qd teneris eē abſq3 omni vitio ſine omī culpa ī ple
nitudine toti⁹ ṽtutis Sicut ē ꝙ dēs amare deū ex toto

corde tuo et ex oī mēte tua et ex totis viſceribꝰ tuis vi⸗
debis maīfeſte infirmitatē tuā et diſtanciā in q̄ es a pre
dicta innocētia ꝛ perfectionē ¶ Capitulum xxxiiij

Uarta ratio eſt Quia ſi cogitas multitudinē et
lōgitudinē et largitatē dei bñficioꝝ ꝛ grāꝝ ſpūa
liū et corpaliū q̄ tibi et alijs ſunt date ſingularit̄
ſenties hoc qḋ facis vl̄ potes facere ꝑpter deū · ē nichil
recōpēſandū ad dicta bñficia et grās dei Et maxie ſi li
beralitatē dei attēdas et bonitatē ¶ Capitulū · xxxv

Uinta racō ē Quia ſi cogitas ꝛ nobilitatē remu
neracōis ꝛ glīe ꝓmiſſe et pate ill'q faciūt opa vir
tutū ad honorē dei q̄ glā tāto debet maior q̄to opa
erūt vtuoſiora · cognoſces ꝓ certo tuū meritū nihil eſſe
in cōparacōe tāte glīe et deſideras facere opera virtuoſi⸗
ora q̄ feceras ante ¶ Capitulum xxxvi

exta ratio ē Quia ſi attēdas pulchritudinē et glo
ſitatē ſiue generoſitatē quā habēt vtutes in ſe Et
nobilitatē quā recipit aīa per ſupdictas vtutes Et ſi at
tendas ad vtilitatē et turpitudinē quam habēt vitia et
pctā conaberis ſi ſapiēs fueris ad amplꝰ vtutes acqrē
dū et amplꝰ fugiendū vitia et pctā ¶ Cap · xxxvij

Eptima racō ē Si attendas altitudinē ꝛ pfectiōē
vite ſctōꝝ patꝝ et eoꝝ multas et perfectas vtutes
cognoſcē poteris q̄ oīa opera tua q̄ facis q̄tūcūqꝫ boā
ſint nihil ſunt ad ſatiſfaciēdū ꝑ viā iuſtitie de offenſ dei

Ctaua ratio ē Quia ſi diligent at ¶ Ca · xxxviij ·
tendas pluralitatē ꝛ cōtinuitatē delictoꝝ defectuū
et offēſionū qbꝰ deū q̄tidie offēdis tibi nocēs ꝛ ꝓximū
ſcādaliſans fortius laborabis ſatiſfacē deo et acqrere
ſatiſfactionē pctōꝝ per opera bona vtuoſa ¶ Ca · xxxix

Ona racio eſt Quia ſi ſpecularis vniuerſitatem et
pericula tēptacionū carnis mundi et diaboli cona⸗
beris ad ſuadēdū tibi maiorē firmitatē · et maiorem vir
tutem in omī perfectiōe quā feceris vnq̄ vt poſſis ī ma
iori ſctitate conſiſtere cōtra dicta tēptacōes ¶ Ca · xl ·

Decima ratio eſt Quia ſi cogitas diſtrictū iudiciū dei finale Et cū q̄ appatu bonoꝝ opm Et cū qua ſatiſfactiōe de offenſis dei dēs venire ad dictū iuditiū. videbis q̄ nihil ē q̄d feciſti p̱ boā opa et p̱ pniaꝫ ſcdm q̄ facere debuiſſes

¶ Ca. xli

Undecima racō ē Quia ſi cogitas breuitatē vite tue ꝛ vicinitatē tue mortis dubie poſt quā nō habebis ſpaciū opa faciendi meritoria neqꝫ pniaꝫ cognoſces q̄ tu maiori corde ꝛ maiori ſtudio dēs facere penitētiā q̄ facis

¶ Capitulum xlij

Duodecia racio ē Quia ſi aduertas q̄litcūqꝫ icipias bonā vitā in q̄uis gradu et conaīe et deſiderio ad maiorē ꝛ altiorē vitā aſcēdēdi nō p̄t eſſe ſñ incluſiōe magne tepiditatis ꝛ negligētie Et ex q̄ hec duo mala icludūt nō p̄t eē ſñ magno p̱iculo viuēdi ī mltis vitijs ſpūalib⁹ ſcdm q̄ mōſtrare tibi poſſē Sed nimis eēt lōgū adſcribēdū p̱ lrām Nō dubito q̄ ſi velꝰ dictoꝝ maloꝝ eē liber ꝛ īmunis q̄ tūcūqꝫ altā vitā incepis tūc adhuc conaberis ī altiori et p̱fectiori eē vita Unñ bhard⁹ ſup p̄s. q̄ habitat. loquēs de illꝰ q̄ ſunt feruidi ī p̄ricipio ꝛ poſt modū credētes ſe aliq̄d eē tepeſcūt O inq̄t ſi ſcires q̄ paꝝ ē q̄d hēs et hoc ip̄m q̄ cito perdis ſi nō ſuauerit q̄ dedit.

¶ Ca. xliij.

Terciadecia racio ē. q̄ ſi cogitas abiſſalia dei iuditia facta ſup aliq̄s. q̄ diu p̱ſeuerauerīt in magna ſcītate ꝛ magna perfectiōe videbis q̄ de⁹ deſeruit eos ꝑpt aliq̄ occulta vitia q̄ nō credebāt ſe habē Nō dubito q̄ tūcūqꝫ altā vitā inceperis. oīm die eleuabis tuas affectiones ꝛ intencōes deſiderādo oē vitium plus q̄ feceras añ appropiquādo ad perfectā et integrā ſcītatē. timendo ne ſit in te forte vitiū aliq̄d occultum. propter quod merearis a deo deſeri

¶ Capitulū xliiij.

Quartadecima racio ē. q̄ ſi cogitas penas infernales dāpnatoꝝ paratas pctōrib⁹ cūctis credo q̄ leuis erit tibi oīs pnia. et hūilitas ꝛ paup̱tas et oīs labor quē in vita iſta ꝑpt deū poſſis ſuſtinere vt euadas penas ſup̱dictas Et conaberis ꝯtinue. ad tenendū altiorē

⁊ ꝑfectiōez vitā timēdo ꝑicl'a veniēdi ad pcās ſupᵉctās

Redictas quatuordecim racōes ¶ Capitulū xlv

plus in breui tetigi · q̄ꝫ explanauerim vt tu addi-
ſcas in paucis magna cogitare ſic ꝙ quelibet ra-
tio ſit tibi materia alte cōtemplacionis et ſpacioſe Sci-
as etiam non ſolum per intellectum . ymmo eſt neceſſa-
riū ꝙ per certas affectiones moueas tuam voluntatem
ad hoc · ꝙ dictāt dicte racōes Et vt meliꝰ intelligas re
plicabo tibi qualiter dicte raciones non habeant effica-
tiam proficiendi in anima · niſi formetur per affectionē
et ſentimentū ſpiritualē ¶ Prima ratio Non habet vi
gorem niſi in anima que ſentit et contemplat̄ nobilitatez
et perfectionem et dignitatem dei · et conatur ad amādū
deū ⁊ honorādū in oībꝰ ſcd̄m ꝙ deꝰ ē dignus ¶ Scd̄a
racō Nō hēt efficatiā niſi ī aīa q̄ per cordialē deuocōez
ſentit ī ſpū caritatē ⁊ boītatē filij dei quā nobis mōſtra
uit ī ſua ꝓpria paſſiōe tolerata ꝓpt̄ nos Sicꝙ aīa deſi-
deret totis viribꝰ ſuis facē recōpēſacōem de charitate et
boītate xp̄i oſtēſa ī paſſiōe ſua ¶ Tertia racō nō hēt vi
gorē nec ꝓficit niſi in aīa q̄ ſentit altitudinē ꝑfectionis
quā requirit dn̄s et p̄cipit eē in creatura et racōe ꝓfun-
da ⁊ cū magna volūtate mādatū dei conat̄ īplere ⁊ ve
nire ī dictā ꝑfectionē ¶ Qr̄ta racō ſolū locū hꝫ in aīa q̄
per intellectū ⁊ affectionē recogitat magnitudinē ⁊ no
bilitatē dei bn̄ficiorꝫ ⁊ grāꝫ dei ⁊ conat̄ recōpēſare ꝑ de
bitū ſeruiciū tāta bn̄ficia recepta ¶ Quīta racō hꝫ lo-
cū et valorē tm̄ in aīa in eſtimacōe et feruēti amore gl'az
ꝓmiſſā ī ꝑadiſo Et q̄ hꝫ firmā fidē et ſpem veniendi ad
illam gl'am ꝑ bona opa v̄tutū Sic ꝙ cū dictis opibus
bonis conet̄ veīre ad illā gl'am ſupᵉdictā · ¶ Sexta racio
nō hꝫ efficatiā niſi in aīa q̄ hēt ī horrore ⁊ ī abhoīacōne
oīa vitia ⁊ pctā Et hꝫ ī magna cōplacētia ⁊ aōre ꝑfecti
onē v̄tutū ⁊ grē ⁊ h̄ ī magno exceſſu et altitudīe ¶ Sep
tima racō · Habet locum et v̄tutē in aīa que habet ī ma
gna eſtimacōe vitas ſctōꝝ cū deſiderio imitādi ⁊ maxīe

eoꝝ intendo dicere ꝑfectionē Sicut ē vgo maria. ꝺ ī ꝺe apli et ſctoꝝ Johānis baptiſte et euāgeliſte et aliorum. ¶ Octaua racō Nō ꝑficit niſi ī aīa q̄ aggrauat contra offenſiōes q̄s facit ꝯtra deū Et q̄ habet volūtatem magnā faciendi deo iuſtitiā et ſatiſfactionē pctōꝝ ſuorum per opa vtuoſa. ¶ Nona racio. Nō hēt locū niſi tm̄ in aīa. q̄ ſentit ſuā debilitatē ⁊ grauitatē et periculū ⁊ tēptacōem ꝓpt̄ qđ conat̄ ad fugiendū oēm occaſionē cadēdi ī tēptacōeʒ. et ad veniēdū in ſctitatē grē dei Etiā grā nō habʒ locū niſi ī aīa q̄ cognoſcit pctā ſua et hēt tiōrem et terrorē ſentētie final̄ iudicij q̄ dabit̄ cōt̄ pctōres q̄ nō egerūt pnīaʒ ¶ Undetiā racio Nō habʒ valorē niſi in aīa q̄ habʒ terrorem mortis et q̄ habʒ magnū ꝓpoſitū amētum faciendi opa meritoria ¶ Duodecia racio ꝑficit tm̄ aīe. q̄ ſentit vl̄ intelligit ꝙ inchoando bonā vitā. etiā cū conaīē et deſiderio altiorē vitā aſſumēdi. eſſe nō poteſt ſine incluſione ꝓmiſſoꝝ vitioꝝ et ſine ꝑiculo grandium maloꝝ etiā q̄ vult dicta vitia et ꝑicula deuitare ¶ tercia decima racio Nō habet efficatiam niſi ī aīa q̄ ſūme de ſua ſalute ē ſollicita ⁊ q̄ timet ſepacōeʒ a grā dei ¶ Quartadecima racio virtutē nō hēt in aīa. niſi q̄ timet de peīs dāpnatoꝝ ſentiendo ꝙ digna ē venire ī penas ſupdctās ꝓpter offenſas q̄s cōmiſit cōtra deū Et q̄ vult ⁊ conat̄ vitare penas an̄dictas p ſatiſfactionē pnīe ¶ Et nota. ꝙ cōcluſio final̄ cuiuſlibʒ racōis dēt eſſe ī duob⁹. ꝑmo in ſentiēdo ꝓpriā inꝑfectionē et nichileitatē deīde ī deſiderio et conaīe vinīēdi ad altiorē vitā ſic ꝙ nō ſit ſentimētū ꝓprie inꝑfectionis et nichilacōnis ſine deſiderio ⁊ conaīe maioris ꝑfectiōis et vite altioris nec ecōuerſo.

¶ Ca. xlvi.

[E]t nota ꝙ q̄ vult fugere atqʒ euadere laq̄os atqʒ tēptacōes antichriſti ſeu finales diaboli dēt habere ī ꝓprio ſentimēto ſui Primo ꝙ ſentiat de ſeipō ſicut de bono corpe mortuo pleō vmibʒ ⁊ male alenti ⁊ ſicut de bono cadauē qđ dedignat̄ qſqʒ ītueri ⁊ vidē. ymmo oēs claudūt nares ꝓpt̄ ei⁹ peſſimū

odorem et fetorē auertūt facies vt nō videant talē ac tātā abhoīacōem Et ſic oportet memet ſp̄ facere. et te ſed plus me Quia tota vita mea fetida ē et fetid⁹ ſum tot⁹ ꝛ cor pus meū et aīa mea Et oīa que intra me ſunt. fetore ꝛ pu tredine pctōꝝ ſunt plena In tantū fetidiſſiā et abhoīabi lia ſunt Et qđ deteri⁹ ē quotidie hūc fetorē. in me ſentio re centius et āguſtius renouari Et dēt ipā fidel' aīa talē fe torē cū maxima verecūdia ſentire corā deo. q̄ oīa videt et ſcit Sicut ſi eēt corā ſuo diſtricto iuditio. Et dēt dolere maxīe de offenſa et pditione grē et aīe In q̄ erat qn̄ redēp ta erat p̄cioſiſſiō ſanguine xp̄i. et abluta per baptiſmum Et ſicut deo et ſibi facile credit ꝛ ſentit. ſic ecīā credat et ſentiat ꝙ nō ſolū corā angel' et ſctīs oīb⁹ ſed corā omibus hoīb⁹ viuētibus. ſit abhoīabil' ꝛ fetid⁹ Et ꝙ facta ꝛ dctā ſua nō ſolū hoīes audire et videre dedignat̄ ſed ꝙ nares ſuos cluudāt et auertāt facies ſuas ne ip̄m videāt ꝛ tāꝙ fetidū cadauer de medio eoꝝ expellāt Et ſic ab eis alieā tus ſepat⁹ et ꝓiect⁹ ſicut leproſ⁹ ꝛ plus q̄ꝫ leproſ⁹ vſqꝫ h̄ veniat et deueniat ad ſemetip̄m Etiā ꝙ ſi q̄s de ip̄o iuſti tiā facēt. ſ. de corpe ſuo puniēdo publice. ſentiat qđ iuſtū eēt Et ita credat etiā ſi ſibi ocl'i eūterēt naſ⁹ trūcarēt ma⁹ abſcinderēt et nares ꝛ os Et ſic de ſingul' mēbris corpali bus ꝛ ſenſib⁹ Quia cū oīb⁹ hijs deū offendit creatorem ſuū Itꝫ ꝙ deſpici deſideret et cōtēpni Et ꝙ oīa vitupia. verecūdias diffamacōes. iniurias blāſphēīas et cetēa ad uerſa ſūmo cū gaudio et leticia recipiat ꝛ paciēt ferat Se cūdo oportꝫ ꝙ diffidat de ſeip̄o tōlit̄ et de oīb⁹ boīs ſuis et de tota vita ſua Et diuertat ſe totū et declinabit ſuper brachia ih̄ū xp̄i. paupis vilificati ꝛ ip̄roperati deſpecti. et mortui ꝑpt̄ ſe Vſqueq̄ ip̄e ſit mortu⁹ in oīb⁹ ſentimentis ſuis hūanis Et ꝙ ih̄ūs xp̄s crucifixus viuat ī corde ſuo. ꝛ in ſua aīa et tot⁹ trāſſormat⁹ et trāſſigurat⁹ ī eū ip̄m cordialit̄ ſentiat ī ſe Ita vt nūꝙ ſentiat vl'. videat nec audi at niſi ſolū ip̄m ſtātē in cruce ꝑpt̄ ſe mortuū et ſuſpēſum. ad exēplū v̄ginis marie ita mortu⁹ mundo ſit et viuēs in

17

ſide Et q̄ in illa ſide viuat tota vita ſua vſq̄ ad reſurre/
ctionē In q̄ dn̄s immittet gaudiū ſpūale. et donū ſancti
ſpūs i aīa ſua Et in ill' pſonis in q̄b⁹ dēt renouari ſtatus
aploꝝ et eccē ſctē dei exercēs ſe. ſanctis orōnib⁹ ſiue ſacris
meditacōibus. et aſſertionibus ad optinēdum dona v̄tutū
et grām dei Sed debet pcipue ſeptiformi affectu exerceri
in bono. ſcilicet illius ſtādo amore ardentiſſimo. ſummo
bono debito ac zelo cōſtantiſſimo Et hꝰs debet adiungi
diuini doni recōgnitio grārūactio et vox laudis. omiode
obedientie proptitudo. et ſanitatis diuine cū ſapore. pro
poſſe deguſtatio Et ideo dēt continue iſta ſeptē deuote a
deo petere Ut pote dicēdo Bone ihū. fac vt ex totis me
dull' amem te ſūme reuerear Et pro oī honore tuo fortiſ/
ſime et vehemētiſſime exurgā. et potiſſiē ſi in me aut a me
aut per me tibi facta ſunt obprobria vlla Da etiā vt tuū
dominiū. tanq̄ tua creatura hūiliter adorē et recognoſcā
Et de omnib⁹ beneficiꝭs a te mihi impenſis ſemper grās
agā Et hoc cum ſūma gratitudine cordis Da etiam vt in
omnib⁹ te ſemper benedicā laudē et magnificem. Et hoc
cū ſummo iubilo et tripudio cordis Et tibi in omib⁹ ob
temperās et obediēs ſemper reficiar dulciſſima miſericor
dia tua ineffabili ſuauitate. q̄ſi cum ſanctis angel' et apl'is
tuis. tue menſe aſſiſtēs licet oīo ad hoc indign⁹ et ingrat⁹
repiar Qui cū pr̄e et ſpūſctō viuis et reg. ⁊c ¶ Ca. xlviij

Debet etiā circa ſe exerceri ſeptiformi affectu ¶ Primo
ſcilicet q̄ tot⁹ de ſuis viciꝭs et defectibus cōfundat
¶ Scdo vt pctā ſua tanq̄ dei offenſam et ſuiipſi⁹ macu/
latiua. acutiſſimo et acerbiſſiō dolore plāgat et deploret.
¶ Tercio hūiliatiōe ſui ⁊ exinaciōe cū contēptu vt ſcilicet
totis viribus ſe ſic viliſſimā et fetidiſſimā ſpernat et con/
tēpnat vt dictū ē ¶ Quarto Rigore ſeueriſſiō. vt ſcilicet
corpus ſuū aſprime maceret et macerare appetat tāq̄ pu/
tridū et fedatū. ymmo tāq̄ latrinā et ſentinā et tumulū
oīm fetiditatū ¶ Quīto Ira implacabili cōtra oīa vicia
ſua et cōtra radices et inclinacōes vicioꝝ ſuoꝝ ¶ Sexto

Rigore ꝑuigili et ſtrēnuo vt ſalicet oēs actꝰ ſenſus et po
tencias ſuas ſempꝑ cum quadā viriliſſiā ſtrēnuitate in om
ne bonū teneat ꝑuigiles et attentas ¶ Septimo De ſectio
ne perfecte modeſtie ſiue moderantie Ut ſcilicȝ in omni-
bus diſcretiſſime ſecundū modum agat et mēſurā videli
cet inter nimiū et non ſatis vt ſcilicȝ nihil ſit ſuperfluū vl'
diminutum aut defectiuū neqȝ plus q̄ debet neqȝ minus

Ebet eciā circa ꝓximum exer- ¶ Ca.xlix ¶ q̄ debet.
cere ſe alio ſeptiformi affectu ¶ Primo per piam cō
paſſionem vt ſcilicet ita ſentiat aliorum mala et incōmo-
da ſicut ſua ¶ Secundo per dulcē congratulacōem vt.ſ.
de alioꝝ bonis letetur ſicut de ſuis ¶ Tercio per trāqllā
ſupportacōem.et cōdonacōem vt ſcilicet moleſtias et iniu
rias ei ab alijs illatas pacienter toleret.et ex corde indul-
geat et condonet ¶ Quarto per benignam affabilitatem.
vt ſcilicȝ ſit ad oēs benignus et oībus bonū affectet ⁊ op
tet Et talē ſe exhibeat et geſtibus ſuis et verbis ¶ Quito
Per reuerētiā hūilem.vt omnes vt ſanctos ſibi preferat.
Et oībꝰ reuerēt̄ ex corde ſe ſubdat tāq̄ dn̄is ſuis ¶ Sex-
to ꝑ cōcordiā vnanimē Ut ſcilicȝ q̄tū in ſe ē ⁊ q̄tū ſcd̄m
deū pt̄ eſſe vnū ſentiat cū oībus Jta q̄ ſentiat ſe eē oēs et
illos ſe Et eoꝝ rectū velle ꝓ ſuo reputet et ecōuerſo ¶ Sep
timo ꝑ xp̄iformē ſui ꝓ oībus oblacōem.ſ.vt ad inſtar xp̄i
ꝓ oīm ſalute ſit patus et ſollicitꝰ ponere vitā ſuā Et die
noctuqȝ laborare q̄ oēs xp̄o inuiſcerēt̄ et xp̄s oībꝰ Ez tn̄
ne ex hoc credat̄ q̄ vitia oīo nō ſint ꝓ tāto poſſe cauēda ⁊
fugiēda ſciēdū q̄ q̄tūcūqȝ ex ſocietate maloꝝ hoīm.vel
imꝑfectōe iminet ꝑiculū vl' occaſio retrahēs Uel impedi-
ens a ꝑfectiōe vl' feruore p̄dictaꝝ v̄tutū dēs a talibꝰ ſicut
a ſerpētibus vel draconibꝰ elongari. Nō eni ē carbo ita
ignitus qn in aq̄ frigeſcat et tepeſcat Sicut ecōuerſo.vix
ē carbo ita frigidꝰ qn aceruo carbonū ardētiū accendat̄.
Alias vera vbi ꝑicula huiuſmōi nō iminet in mera ſimpli
citate.dēs alioꝝ non videns defectꝰ trāſire Aut ſi videas
per cōpaſſionē portare et ſupportare vt tua ¶ Ca.l

T aūt vtilit̄ ad tp̄alia et ad eternā te habeas pfecte ſcito ꝙ tp̄alia dēs aſpicere ſub q̄druplici ſēſu. ¶ Pri mo ſcilicȝ vt tāꝗ̄ pegrinus et aduena ſentias oīa extranea ꝛ aliena ac ſi eēs in hiſpania vel in indis ¶ Scdo vt ī tuo vſu abūdantias timeas ei vt mare demergas ¶ Terio vt in tuo vſu īopiā et egeſtatē ſentias Quia ipa eſt ſcala per quā aſcendit̄ ad celeſtes diuitias et etnas. ¶ Quarto vt ſocietatē cōtuberniū ꝛ appatū dn̄oꝝ et magnatoꝝ fugias nō tamē ex cōtemptu Et tātum de ſocietate paupm glorie ris et ī meōꝛia et aſpectu atqȝ cōuerſacōe paupeꝝ et deſpe ctorum totꝰ letaris Et q̄ſi regibꝰ cum ſumma alacritate iocunditate et reuerētia aſſocieris ¶ Capitulum .li.

Vindecī pfectiōes ſunt neceſſarie pſone q̄ ſeruit deo in ſpūali vita. ¶ Prima ē clara et perfecta notitia ſuoꝝ defectuū ꝛ ſuaꝝ infirmitatū ¶ Scda eſt ira magna et feruens ꝯtra malas inclinacōes et cōtra ſuas volūtates ſeu paſſiones racioni repungnātes ¶ Tertio ē timoꝛ ma gnus quē dēt hrē de offenſis hactenꝰ factis contra deum Quia nō ē certus an bene ſatiſfecit ¶ Quarta eſt fortis ti mor et magnꝰ tremoꝛ. q̄ dēt eſſe in ip̄o. ne per ſuā fragili tatē iterū cadat in ſilia vel maioꝛa pctā ¶ Quīta eſt for tis diſciplīa et aſpera intrepacio ad regēdū ſuos ſenſꝰ cor poreas Et totū corpꝰ ſuū ſubiugare ſpiritui in obſequiū ih̄ū xp̄i ¶ Sexta ē fortitudo et magna paciētia in tempta tionibꝰ et aduerſitatibꝰ ¶ Sepria ē vitare viriliter oēm pſonā et oēm creaturā aliā. q̄ impelleret eū aut eſſet occa ſio nō ſolū ad pctm̄. ſed etiā ad aliquā impfectionem vite ſpūalis ſicut vnū demonē infernalem ¶ Octaua ē ꝙ por tet in ſe crucē chriſti. q̄ hēt q̄tuoꝛ brachia ¶ Primū ē mor tificacio vitioꝝ ¶ Scdm eſt derelictio oīm bonoꝝ tp̄aliū ¶ Tertiū eſt derelictio oīm affectuū carnaliū parētū ſuo rum. ¶ Quartū ē ſuiipſius cōtemptꝰ et abhoīatio ꝛ an nichilatio ¶ Nona eſt dulcis et cōtinua recoꝛdatio bene ficioꝛū dei. q̄ hactenus accepit a dn̄o ih̄ū chriſto ¶ Decia ē die ac nocte ſtare in oꝛacōe ¶ Vndecia ē guſtare ꝛ ſētire

cõtinue diuinos dulcores ¶ Duodecia ē magnū et feruēs
desideriū. exaltādi nrām fidem Scilicz ꝙ ihūs christ⁹ ab
oībus timeat' ametur et cognoscat' ¶ Tertiadecia ē habē
misericordiā ꝛ pietatē in omnib⁹ necessitatibus sui ꝓximi
sicut vellet hrē ¶ Quartadecia ē regratiari toto corde in
oībus deo. et glorificare ꝛ laudare in oīb⁹ dñm ihesum
christū ¶ Quintadecia ē ꝙ postq̄ hec oīa fecerit sentiat ꝛ
dicat Dñe de⁹ me⁹ ihū christe nihil sum. nihil possū nihil
valeo. et male tibi seruio Et ī oībus seruus sum inutilis.

Res sunt ¶ De radicib⁹ euāgelice ꝑfectionis Ca. liij
radices euāgelice et apostolice paupertatis seu prin
cipales Scilicz oīs abdicatio sui iuris. rerū tpaliū mode
ratus vsus. ad vtrūqz despectus ¶ Tres sunt partes ab
stinentie Scilicz euacuatio carnal' amoris. et sollicitudīs
vite sue sustentatio Nō curare de abūdantia vel sufficien
tia victualiū et delitiaꝝ Et vti pure ablatis ¶ Tria sūt
magis pricipalit' fugienda et metuenda Primo exterior ꝓ
motio et exaltatio. Scd'o interior discretio negotioꝝ Ter
cio tpaliū rerū et carnaliū amiciciarum ad se vel ad suos
amicos vel suū ordinē inordinata vel īmoderata affectio
¶ Tria sūt nob' principalit' et singularit' exercēda adiplē
da atqz amplectēda. Primū desideriū ꝓprij cōtempt⁹ ab
iectionis et extreme vilificacōis Scdm viscerosa cōpassio
ad dñm ihm christū Terciū sufferentia persequutionū ꝛ
martiriorū ꝓ dilatacōe cultus et noīs christi et euāgelice
vite Hec tria sunt q̄dam v̄ba excessiua. post horas dierū
gemitibus ꝛ ardētissimis suspirijs postulāda ¶ De tribus

Ria sunt nobis singulariter ¶ meditandis Ca. liiij.
et q̄si assidue meditāda Primū christ⁹ crucifixus et
incarnatus Scdm status aplo'ꝝ ꝛ fratrū p̄teritoꝝ nostri
ordinis Et hoc cū desiderio vt hūs cōformemur. Tertiū
status euāgelicoꝝ viroꝝ futuros Et hoc dēs die noctuqz
meditari scilicet statū pauperioꝝ simplicioꝝ et māsuetoꝝ
hūiliū et abiectoꝝ charitate ardentissima sibi inuicē con
iūctoꝝ vel cogitātium vel loquētiū vel soporantium. nisi

ſolū ieſū xp̄m et hūc crucifixū Nec de hoc mūdo curātiū ſuiq́ȝ oblitoꝝ. ſupernā diē et beāoꝝ glām cōtēplantiū. Et adeam medullit⁹ ſuſpirātiū anhelādo ob ipſius amorem ſp̄ mortē ſperantiū ſiue deſiderātiū. et adinſtar pauli dicentium Cupio diſſolui et eſſe cum chriſto ob inumerabiles et ineſtimabiles theſauros diuitiaꝝ celeſtiū. Et ſup̄ dulces et mellifluos riuos delitiaꝝ ſuauitatū et iocunditatū et ſupp̄dicta omnia mirabilit̄ et ſuperinfuſos Et per cōſequēs ymaginari debes ipſos vt canticoꝝ canticum in citharis cordis tui Hec ymaginatio ducet te in quoddaȝ mirabile lumen. in quo amoto oīs dubietatis et ignorantie nubilo lipidiſſime videbis et diſtincte diſcernes omēs defect⁹ iſtoꝝ tp̄m et immixtū ordinē eccleſiaſticoꝝ ordinate ꝓductoꝝ et producēdoꝝ ab initio chriſti vſq́ȝ in finem ſeculi vſq́ȝ ad gloriam oſtenſam diſcipul̄ ieſu chriſti Crucifixum ſp̄ porta in corde tuo vt te ad illam perducat. A.

Si vis aſſequi plene qđ intēdis Duo ſunt ¶ Ca. liiij tibi neceſſaria ¶ Primū eſt vt ſubtrahas te ab oībus trāſitorijs et terrenis vt nihil de eis plus cures qui ſi non eſſent ¶ Scđm eſt vt des te deo vt nihil dicas nec facias. niſi qđ credideris ſibi firmiter placē ¶ Primū aſſequeris hoc modo Omnib⁹ modis qb⁹ potes. te vilifica nihil te reputādo eſſe Sed credas oēs hoīes bonos eſſe et meliores te. magiſq́ȝ placere deo Qđcunq́ȝ audieris vel videris de religioſis perſonis et famoſis puta bona intencōe fieri vel dici etiā ſi contraria videant̄. Nā ſepe humana ſuſpitio fallit Nullum deſpitias vel vnq̄ de te loquaris. qđ tibi laudē importet q̄ntūcunq́ȝ ſit familiaris ille cum quo loqueris. ymmo plus labora celare v̄tutes q̄ vitia De nullo prorſus ſiniſtre loquaris q̄ntūcūq́ȝ ſit verum vel manifeſtū niſi in confeſſione Et hoc vbi nō poteris aliter manifeſtare peccatum tuū Accomoda libētius aures cum aliquis laudat̄ q̄ cum aliq̄s vituperatur Cum loqueris verba tua ſint cara actu vera ponderoſa et de deo Si ſecularis loquit̄ tecum et proponit noua

q̄citius poteris ſucide ſermonē·et tranſferas te ad ea· q̄
dei ſunt. Quicquid contingat tibi vel alteri q̄tumcunq̄
cōiuncto Non cures ſi eſt proſperū·non leteris·ſi ē aduer
ſum nō triſteris Sed totum nihil reputa et deum lauda·
Sollicitudinē adhibe q̄tum potes· vt vtilitati ſedulus
intendas Fuge loquutionem q̄tumcunq̄ potes Melius
eſt enim ſilere q̄ loqui ¶ Poſt completorium non loqua-
ris·quouſq̄ finita ſit miſſa ſequentis diei niſi cauſa maxi
ma interuenerit Cum vides aliquid quod tibi diſplicet·
Vide ſi hoc in te ē et abſcide· Si vero videris vł audie-
ris qd̄ tibi placet Vide ſi h̄ ē ī te et tene Si nō ē aſſume· et
erūt oīa tibi in ſpeculū De nulla re murmuraueris cū ali
quo niſi credideris prodeſſe·q̄tūcunq̄ ſit graue qd̄ gra-
uat Nūq̄ aliqd̄ ꝑtinaciter affirmes vel neges ſed ſint tue
affirmacōes negationes et dubitacōes ſale condite A cha
chinnis ſp̄ te abſtineas Riſibus vero raro et cum paucis
preſtes os tuum Et breuiter in omnibus dictis tuis ſic te
habeas vt ſint ita ꝙ quaſi dubia dimittantur
¶ Secundum autem aſſequeris hoc modo· Oracionibus
cum magna deuotione intendas et eas dicere labores ho
ris debitis Et qd̄ fers in orōe die ac nocte verſes in corde
tuo Et ea que legis opere confirmes Diligenter recogita·
vel ymagineris eorum ſtatum in quoꝝ memoria ea dixe-
ris ¶ Iſta tria ſemꝑ ī memoria habeas Scilicet qd̄ fuiſti
quid es·et quid eris Quid fuiſti·quia ſperma fetidū· qd̄
es ſaccus ſtercorum, Quid eris·quia eſca cibuſq̄ vermiū·
Similiter ymagineris eorum penam qui ſunt in inferno·
Et ꝙ nunq̄ finiet Et ꝙ ꝑ modica delectacōe tāta mala pa
ciūtur Silr̄ ymagineris gl'az eoꝝ qui ſunt in paradiſo
Et ꝙ nunq̄ finiet Et q̄ breuit̄ q̄ cito acq̄ritur. Et q̄tus
luct⁹ et dolor poterit eſſe illis·ꝙ pro tāta parua re tantā
gloriam amiſerunt ·Et cum habes aliquid quod tibi di-
ſplicet·vel times habere·cogita ſi eſſes in inferno.et illud
et quicquid aliud nolles haberes. Et ſic ſuſtinebis om-
nia diligenter propter chriſti amorem· ¶ Et cum habes

aliqd qd tibi placet vel optas hrē. cogita q̄ ſi eēs ī para-
diſo haberes illud et q̄cquid aliud velles Si aūt in infer
no eēs nec illd nec alid qd velles haberes Qn̄cūq3 ē feſtū
alicuiꝰ ſancti. cogita de illo q̄t tn̄cūq3 ſuſtinuit ꝑpt deū et
q̄ brevia Et q̄lia adeptus eſt. q2 eterna Similiter cogita.
q2 trāſierūt bonoꝝ tormēta. et maloꝝ gaudia Et boni cū
iſtis tormentis. adepti ſunt eternā glām Illi ex ſuis inde-
bitis gaudijs eternam penā Qn̄cūq3 te vincit accidia acci
pias hoc ſcriptū et ymagineris hec oīa diligēter et cogita
de tpe hoc qd ſic perdis q̄ illi qui ī inferno ſunt. darēt to
tum mundū ſi haberēt ꝓ eo Cū hēs aliquos dolores co-
gita q̄ illi q̄ ſunt in paradiſo carēt eis Siliter cū habes cō
ſolacōes cogita illos de inferno carere eis oīode Cū va-
dis iacere. cogita. quid cogitaſti quid dixiſti. qd feciſti
in die. ⁊ q̄ vtilit̄ tpus qd datū ē tibi ad acq̄rendū vitam
eternā diſpenſaſti Et ſi breue trāſiſti lauda deū Si autē
male et negligēter fleas et ſequēti die nō differas cōfiteri
Si aūt aliqd dixiſti vl̄ feciſti. q̄ tuā multū remordeat cō
ſcientiā non comedas anteq̄ cōfitearis ¶ Concluſio
Stud in fine pono. vt ymagineres duas ciuitates Unā
plenā oībus tormētis. ſcilicet infernum Alterā plenā omī
conſolacōe. vt paradiſum. Et ad vnā illoꝝ illaꝝ oportet
te currere Uide qd poſſit te trahere ad malum Uel quid
poſſit te impedire a bono Credo q̄ hic nihil inuenies Cer
tus ſum. q̄ ſi bene ſeruaueris ea q̄ dicta ſunt hic q̄ ſpūs ſc̄
docet te et dn̄s habitabit in te. et perfecte docebit te facē
oīa Ergo bene ſerues iſta. et nihil negligas Lege ea ī ſep-
timana bis Scilic3 ī quarta feria et ſabbato Et vbi inue
neris te feciſſe qd ſcriptū ē Lauda deū qui ē pius et miſe
ricors in ſecula ſeculorum benedictus. Amen.

¶ Explicit tractatꝰ de vita et inſtructione pie viuere ī xp̄o
⁊ in ſpūali vita ꝑficere volentiū Venerabil̄ ⁊ eximij viri
et fratris ſcī Vincēcij ordinis p̄dicatoꝝ ſacre theologie
ꝓfeſſoris Impreſſū Magdeborch arte Mauricij brādis
Anno dn̄i M cccc. xciij cathalogo ſctōꝝ pēm aſſcripti

BIBLIOTEKA ...